

**Udruženje sudija/sudaca u
Federaciji Bosne i
Hercegovine**

Sarajevo, Valtera Perića 15
Tel/fax 033-668-035
e-mail usfbih@bih.net.ba
www.usfbih.ba

**УДРУЖЕЊЕ СУДИЈА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
УДРУЖЕЊЕ СУДИЈА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
REPUBLIC OF SRPSKA
ASSOCIATION OF JUDGES**

Vladike Platona br. 2, 78000 Banja Luka;
tel: 065/860-270; fax: 051 301 578; e-
mail: us.rs@pravosudje.ba

**УДРУЖЕЊЕ ТУЖИЛАЦА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
УДРУЖЕЊЕ ТУЖИЛАЦА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

- Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma -

**Veza: Dopis Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma Parlamenta BiH broj:
01/1-50-3-1-43/25 od 26.12.2025. godine**

Predmet: Prijedlog zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine,
mišljenje, dostavlja se.-

Poštovani,

Prvi Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o VSTV BiH) usvojen je 2004. godine, kojim je osnovano Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH (u daljnjem tekstu: Vijeće), kao nezavisni organ u cilju osiguranja nezavisnog i nepristrasnog, odnosno profesionalnog pravosuđa u BiH.

U međuvremenu isti je u više navrata mijenjan i dopunjavan a sada se predlaže u cjelosti novi Zakon o VSTV BiH, u najvećem dijelu istovjetan važećem.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH je, na 36. hitnoj sjednici održanoj 22.12.2025. godine, usvojio u prvom čitanju Prijedlog zakona o VSTV BiH i usvojio zaključak kojim je zadužio Ustavnopravnu komisiju Predstavničkog doma da u roku od 30 dana provede javnu raspravu te da zatraži između ostalog i mišljenje relevantnih udruženja sudija i tužilaca. Prije svega treba pozdraviti ovaj zaključak jer se njime daje mogućnost učešća zainteresovanih udruženja, mada im je to već procesno zagarantovano ali nije ispoštovano.

Takođe, na 21. hitnoj prekinutoj sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, dana 23.12.2025. godine, jedna od tačaka dnevnog reda bio je Prijedlog zakona o VSTV BiH.

Mnogo bi trebalo i vremena i prostora da se ukaže na sve manjkavosti predloženih rješenja, od procesnih do materijalnih, o čemu svjedoči i naprijed navedeni usvojeni zaključak Predstavničkog doma.

Generator problema je u tome što se i kod ovog Prijedloga zakona o VSTV BiH, kao i ranijih, predlagač nije pravilno i jasno odredio, odnosno prepoznao, razlog za donošenje novog Zakona o VSTV BiH, o čemu svjedoči pogrešno pozivanje na određena međunarodna dokumenta. Dovoljno

je pogledati član 62. Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH, koji propisuje da se u razlozima za donošenje zakona mora posebno navesti: analiza sadašnjeg stanja, vrijednosti kojima se obrađivač vodio i trenutnu politiku te vjerovatnu dobit od uvođenja propisa zasnovanu na realnoj procjeni. Nejasni su ili magloviti razlozi donošenja ovog zakona jer to na kvalitetan način nije obrazloženo.

Nadalje, procedure koje proizilaze iz poslovnika domova Parlamentarne skupštine BiH kao i Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH se ne poštuju što doprinosi lošim predloženim rješenjima. Nigdje kod trenutnih Prijedloga zakona o VSTV BiH, kao i ranijih, ne možete naći mišljenja relevantnih institucija, prije svega mišljenja VSTV BiH i Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH.

Pozivati se na integritet i boru protiv korupcije u pravosuđu a ne pomenuti i pridržavati se relevantnog međunarodnog pravnog okvira, od Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, Krivično pravnoj konvenciji o korupciji Vijeća Evrope do Konvencije Evropske unije o borbi protiv korupcije u kojoj sudjeluju službenici Evropskih zajednica ili službenici država članica Evropske unije, je u najmanju ruku neozbiljno.

Ovim se ni na koji način ne želi dovesti u pitanje značaj i vrijednost raznih međunarodnih dokumenata navedenih u obrazloženju Prijedloga zakona. Dovoljno je uputiti na uvodne napomene iz Izvještaja stručnjaka o pitanjima vladavine prava u BiH – vladavina prava – suštinski garant prava građana, kao i na ključne prioritete iz Mišljenja Komisije. Međutim nedopustivo je načelno se pozivati na nešto a sadržajno propisivati suprotno.

Osnovna primjedba na koju se želi ukazati ovim obraćanjem, mada ni drugi nedostaci nisu beznačajni, jesu rješenja iz Poglavlja IX. Prijedloga zakona o VSTV BiH, koji se odnose na propisivanje obrada ličnih podataka, jer predstavljaju negaciju vladavine prava, odnosno u suprotnosti su sa Ustavom Bosne i Hercegovine kao i sa drugim zakonima i međunarodno preuzetim obavezama.

Protivustavnost predloženih odredbi ogleda se u sljedećem:

1. Zaštita ličnih podataka, kao jedno od osnovnih ljudskih prava, zagarantovana je svim ustavima u Bosni i Hercegovini kao i međunarodnim aktima, između ostalog i članom 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Propisivanja obrade ličnih podataka je ograničavanje tog prava a da bi to bilo zakonito isto mora kumulativno ispuniti tri uslova: da je propisano zakonom; da se radi o jednom od legitimnih razloga te da je to neophodno u demokratskom društvu.

Kod predloženih rješenja prvi uslov je nesporan, kao i drugi, koji bi radi kvaliteta norme trebao doživjeti promjene, takođe nije sporan. Sporani su treći koji se teško može postići, odnosno da predložena kao i važeća rješenja, ne mogu odoliti kritici u smislu neophodnosti propisivanja takve obrade u demokratskom društvu.

2. Korištenje nejasnih pojmova poput “jačanje integriteta pravosuđa”, “drugih nedopuštenih uticaja” član 172. Prijedloga zakona stvaraju pravnu nesigurnost i narušavaju princip vladavine prava. Uspostavljanjem Prijedlogom zakona organizacione jedinice u javnom organu, član 179. Prijedloga zakona, povrijeđeno je ustavno načelo podjele vlasti. Uspostavljanje vanjskog nadzora od međunarodnih stručnjaka, član 181. Prijedloga zakona, povrijeđeno je ustavno načelo o suverenitetu i političkoj nezavisnosti Bosne i Hercegovine.

Isto tako neustavno je rješenje po više osnova, iz člana 177. Prijedloga zakon, a najočiglednije je kojim se propisuje stavom (10) da se protiv odluke o poništenju odluke o imenovanju ne može voditi spor pred sudom.

3. Nadalje, predložene odredbe nisu u skladu ni sa članom 7., 8., 11. i članom 25. Zakona o zaštiti ličnih podataka (u daljnjem tekstu ZZLP). Član 7. ZZLP propisuje osnovne principe obrade ličnih podataka a kada se to rješava zakonom onda je to obaveza zakonodavca. Iz Prijedloga zakona, kao i obrazloženja, se ne vidi da su propisane obrade strogo nužne za ciljeve koji se žele postići. Član 8. ZZLP u stavu (1) tačka e) propisuje zakonitost obrade u javnom interesu ili u okviru izvršenja službenih ovlaštenja kontrolora, a stavom (2) i (3) šta se i na koji način treba posebnim zakonom propisati, što Prijedlogom zakona o VSTV BiH nije urađeno.

Nadalje, član 11. ZZLP propisuje obradu posebnih kategorija ličnih podataka a po rješenjima iz člana 173. i 174. Prijedloga zakona izvjesna je obrada i tih podataka. Predložena rješenja nemaju potreban kvalitet kao izuzetak od načelne zabrane obrade ovih podataka. Osim toga Prijedlog zakona o VSTV BiH nije usaglašen ni sa članom 25. ZZLP koji propisuje legitimna ograničenja prava nosilaca podataka. Nesporno je da se Prijedlogom zakona o VSTV BiH ograničavaju pravao podnosioca izvještaja i samim tim on mora imati odgovarajući kvalitet, poštovati suštinu osnovnih prava i sloboda i biti nužna i proporcionalna mjera u demokratskom društvu. Stav (2) člana 25. ZZLP propisuje šta takvi posebni zakoni moraju imati. S obzirom na naprijed navedeno i predloženo rješenje predlagatelj je, u skladu sa članom 37. ZZLP, trebao provesti procjenu uticaja obrade na zaštitu ličnih podataka, što nije urađeno. U najkraćem ćemo se osvrnuti na sporna predložena odnosno važeća rješenja.

Smatramo neophodnim ukazati na 4 ključne primjedbe na nacrt zakona:

1. Zaštita ličnih podataka u kontekstu izvještavanja o imovini NPF
2. Pitanje analitičke ocjene i nužnosti objektivnog pristupa, isključenja subjektivnog elementa (uz primjenu **IBA standarda nezavisnosti , osnovnih principima UN-a (paragraf 13) kada je u pitanju imenovanje i unapređenje sudija i Preporuka R (94) 12)**)
3. Pitanje zakonskog regulisanja umjesto regulisanja aktima niže pravne snage (pravilnici, poslovnici)
4. Pravo NPF na djelotvoran pravni lijek u odnosu na odluke koje donosi VSTV (proces imenovanja, napredovanja i provjere imovine)

KOMENTARI NA ODREĐENE ČLANOVE ZAKONA

Члан 4. (Начела)

(1) Савјет обавља послове у складу са Уставом Босне и Херцеговине и овим законом.

Pozivanjem na Ustav BiH Vijeće je dužno otkloniti svaki vid diskriminacije i nezakonitog postupanja i uskladiti svoje postojanje i poslovanje sa Ustavom BiH i Amandmanom I Ustava.

Члан 5. (Састав Вјећа)

KOMENTAR: Protivimo se učešću advokata u radu VSTV-a, jer oni zastupaju stranke u postupku i nemaju razumijevanje za normu suda, a osim toga može prevladati u njihovom učešću u radu Vijeća animozitet i revanšizam prema određenom sudiji, tužitelju koji se kandiduje za upražnjeno mjesto u pravosuđu. Vezano za stavove 4. i 5. neophodno je zakonom pobliže označiti kriterije na temelju kojih se utvrđuju organizacijske vještine i visok ugled u javnom, privatnom ili nevladinom sektoru. (npr: da je osoba obavljala rukovodne ili organizacijske poslove najmanje u trajanju od 5 godina u privatnom, javnom ili nevladinom sektoru, da ima objavljene naučne i stručne radove iz relevantnih oblasti javnog, privatnog ili nevladinog sektora, učešće u javnim raspravama itd.

Stavovi 6., 7. i 10. se predlažu iz razloga neophodnosti većeg i značajnijeg učešća baze koju predstavljaju strukovna udruženja jer se do sada više puta pokazalo da se interesi Vijeća i baze ne poklapaju, iako su stavovi i interesi strukovnih udruženja bili prihvaćeni u postupcima pred sudovima i drugim organima (Rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH u vezi propisa oko dostavljanja obrasca o imovini i interesima, Presuda Suda BiH broj: S1 3 U 032644 19 U od 19.05.2020. godine kojom je zbog nezakonitosti ukinut Pravilnik o postupku ocjenjivanja rada nosilaca pravosudnih funkcija broj: 06-02-2-3902/2018 od 24.12.2018. godine i Kriteriji za ocjenjivanje rada sudija u BiH broj: 06-08-1-3897-2/2018 od 24.12.2018. godine.

Nadalje, članom 5. stav 10. Nacrta zakona predviđeno je da *"U svrhu pripreme prijedloga Pravilnika o ždrijebanju, kao i izmjena i dopuna istog, u postupku ždrijebanja Vijeće formira komisiju u čijem sastavu paritetno sudjeluju predstavnici Vijeća, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Republike Srpske, Federalnog ministarstva pravde Federacije Bosne i Hercegovine i Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine"*. Dakle, navedenom odredbom se ustanovljava komisija u čijem sastavu se nalaze predstavnici izvršne vlasti, a nosioci pravosudne funkcije, kojih se ovo pitanje tiče su isključeni iz rada komisije. Protivimo se ovakvom načinu rada komisija koje donose provedbene akte koji se odnose na rad sudija i tužilaca bez uključivanja sudija i tužilaca u rad istih komisija, te smatramo da Vijeće ima kapacitet i stručno znanje, da bez izvršne vlasti donese podzakonske akte.

Члан 8. (Postupak izbora)

(1) Postupak kandidovanja i izbora članova Vijeća iz člana 5. st. (2) i (3) ovog zakona, provodi se u skladu sa ovim zakonom i Pravilnikom o postupku izbora članova Vijeća koji donosi Vijeće.

(2) *Predlaganje i postupak izbora članova Vijeća iz člana 5. st. (4), (5), (6) i (7) ovog zakona provodi se u skladu sa ovim zakonom i aktima organa i službi ministra pravde Bosne i Hercegovine, Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Udruženja sudija/sudaca F BiH i RS i Udruženja tužitelja/tužilaca F BiH i Udruženja tužilaca RS, nadležnih za predlaganje, izbor i imenovanje.* KOMENTAR: Član 8. stav 2. je izmijenjen u skladu sa predloženom izmjenom člana 5, stav 6. i 7.

Pravilnik mora biti u skladu sa ovim Zakonom u svakom segmentu.

Члан 9. (Јавни позив за избор)

(1) Савјет, најкасније девет мјесеци прије истека мандата члана Савјета, на својој интернет страници, објављује јавни позив за подношење кандидатуре за члана Савјета. Садржај јавног позива ће бити усклађен са резултатима жријебања у смислу члана 5. става (9) овог закона.

(2) Обавијест о објављеном јавном позиву доставља се правосудним институцијама, Савјету министара Босне и Херцеговине, Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, Адвокатској комори Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатској комори Републике Српске, одмах по његовом објављивању.

Članom 8. Nacrta zakona predviđeno je da "Postupak kandidovanja i izbora članova Vijeća iz člana 5. st. (2) i (3) ovog zakona, provodi se u skladu sa ovim zakonom i Pravilnikom o postupku izbora članova Vijeća koji donosi Vijeće, Predlaganje i postupak izbora članova Vijeća iz člana 5. st. (4), (5), (6) i (7) ovog zakona provodi se u skladu sa ovim zakonom i aktima organa i službi nadležnih za predlaganje, izbor i imenovanje".

Apeliramo na nadležne organe da ovo pitanje riješe zakonom jer samo na taj način će se moći pratiti transparentnost rada VSTV-a.

Члан 13. (Кандидатура за члана Савјета из реда судија и тужилаца)

(1) Кандидат за члана Савјета пријаву подноси у року од 5 дана од дана објављивања јавног позива на интернет страници Савјета. Уз пријаву кандидат доставља биографију у којој може навести све информације за које оцијени да су релевантне за његову кандидатуру.

(2) Пријава се путем поште или elektronskim putem подноси надлежној комисији у Савјету – uskladiti sa MOA sistemom!

Član 16. stav 2. (Prigovori na izborni postupak)

Odredba propisuje da će se Pravilnikom o postupku izbora članova Vijeća propisati šta se smatra nepravilnostima u smislu stava 1. ovog člana zbog kojih se može podnijeti prigovor. Smatram da to treba propisati ovim zakonom.

U stavu 5. se propisuje da će Vijeće po službenoj dužnosti poništiti izbor člana Vijeća ako na temelju dostavljenog izvještaja Komisije za provođenje izbora utvrdi da je u postupku kandidiranja i izbora člana Vijeća bilo nepravilnosti koje su mogle utjecati na rezultat izbora. Odredba nema pravno opravdanje s obzirom da omogućava Vijeću da mijenja rezultate izbora i eliminira izabranog člana. Ovo pogotovo s obzirom da stav 1. ovog člana omogućava na širokoj osnovi podnošenje prigovora na izbore.

Član 18. (Izbor ostalih članova Vijeća)

(1) Kandidati za člana Vijeća iz člana 5. st. (4), (5), (6) i (7) ovog zakona, prijave na poziv iz člana 9. stav (1) ovog zakona podnose Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine, odnosno Zajedničkom kolegiju oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Upravnim odborima Udruženja sudija/sudaca F BiH, Udruženja sudija RS, Udruženja tužitelja/tužilaca F BiH i Udruženja tužilaca RS, kao organima nadležnim za predlaganje imenovanja, u roku od 30 dana od dana objavljivanja na internetskoj stranici Vijeća.

(2) Postupak predlaganja i imenovanja članova Vijeća iz člana 5. st. (4), (5), (6) i (7) ovog zakona nadležni organi provode u skladu sa ovim zakonom i propisima svojih službi **i organa.**

(3) Organi nadležni za imenovanje člana Vijeća iz člana 5. st. (4), (5), (6) i (7) ovog zakona dostaviti će Vijeću odluku o imenovanju najkasnije 90 dana od dana dostavljanja poziva. Odluka sadrži obrazloženje kriterija iz člana 5. stav (8) ovog zakona.

KOMENTAR: Izmjene su boldorane i u skladu sa prethodnim prijedlogom izmjena člana 5. stav (6) i (7).

Члан 22. (Поништавање избора)

(1) Избор члана Савјета се сматра поништеним у случају негативног исхода провјере његовог извјештаја о имовини и интересима - Treba definisati šta se smatra negativnim ishodom s obzirom da se radi o opštoj formulaciji, odnosno mora se znati šta dovodi do negativnog ishoda jer ne može između svake „netačne informacije“ i negativnog ishoda stajati znak jednakosti, odnosno ovakav pristup stvara pravnu nesigurnost jer ne znamo šta se tačno smatra negativnim ishodom kako bi mogli postupati u skladu s pravilima. Dalje, jednakost primjene pojma, tj. bez definicije ovaj pojam bi se mogao različito tumačiti što bi dovelo do neujednačene prakse, odnosno otvorilo bi put arbitrarnim odlukama dok bi određivanje ovog pojma u zakonu spriječilo situacije da se odluke ne donose na osnovu subjektivnog osjećaja, političkog ili drugog pritiska

Члан 22. (Poništavanje izbora)

Odredba stava 1. propisuje da izbor člana Vijeća se smatra poništenim u slučaju negativnog ishoda provjere njegovog izvještaja o imovini i interesima. Ponovo se na taj način odlukom stručne službe - državnih službenika poništava odluka sudija – tužitelja donesena nakon postupka kandidovanja izbora, bez prethodne provjere ishoda provjere od strane VSTV.

Члан 24. (Zabrana prijavljivanja)

Stav 1. propisuje zabranu prijavljivanja člana Vijeća na upražnjene pozicije u sudovima i tužiteljstvima u toku i nakon isteka mandata člana Vijeća. Nejasno je zašto je to ograničenje uspostavljeno samo za pozicije u najvišim sudovima i treba ga proširiti na sve sudove (period hlađenja).

Члан 25.

(Повреда дужности члана Савјета) треба разрадити у смислу за које је прекршаје јавна опомена а за које разријешење. Такође, уколико се утврди повреда из става 3, отвара се питање да ли таква особа треба уопште да буде носилац правосудне функције, тј. ако nije достојан да буде члан VSTV-а зашто би био носилац правосудне функције.

Члан 27. (Ispitivanje navoda o povredi dužnosti)

Stav 1. propisuje da Komisija za ispitivanje navoda o povredi dužnosti ima zadatak da prikupi i razmotri informacije u vezi sa navodima o povredi dužnosti člana Vijeća, te da pripremi izvještaj i predloži donošenje odluke. U stavu 3. se navodi da član Vijeća protiv kojeg je pokrenut postupak ima pravo da dostavi ili predloži informacije i dokaze. Međutim, od člana Vijeća se ne može tražiti podnošenje dokaza ako se od Komisije zahtijeva samo prikupljanje informacija.

Члан 32. (Sukob interesa)

Dopuna pod tačkom c) pod interesno povezanim licem podrazumijeva se svako lice koje je sa članom Vijeća u prijateljskoj, poslovnoj ili bilo kakvoj drugoj vezi, uključujući i daljnju

srođničku vezu od one iz stava 3. tačke a) i b), ako je član Vijeća s njima u stalnom kontaktu i bliskim odnosima, koja bi mogla uticati na zakonitost, nepristrasnost i transparentnost rada člana Vijeća.

KOMENTAR: Ne može se poreći mogućnost postojanja slučajeva u kojima su članovi Vijeća u bliskim odnosima sa daljnjim srođnicima od onih propisanih u članu 3. tačke a) i b) pa je nužno navesti i ove slučajeve, koji se trebaju razraditi detaljnije Pravilnikom, u kojem bi se propisala obaveza člana Vijeća da se izjasne o okolnostima iz stava 3. tačke: a), b) i c) u svakom pojedinačnom postupku popunjavanja upražnjenih mjesta u pravosuđu. Radi navedenog je i prijedlog dopune stava 3.

Član 35.(Izbor predsjednika)

Vijeće bira predsjednika Vijeća u postupku koji se reguliše Poslovnikom Vijeća iz člana 61. stav (1) ovog zakona, i to tako da slijedeći predsjednik mora biti iz reda sudija ako je prethodnik bio iz reda tužitelja i obrnuto.

KOMENTAR: Predsjednik Vijeća treba biti iz reda sudija, jer su sudije brojnije u pravosuđu, a ako se ta argumentacija ne prihvata, predlažemo da se član 35. izmijeni na način da predsjednik vijeća u drugom mandatu ne može biti tužitelj ako je prethodni predsjednik bio tužitelj i obrnuto. Smatramo ovo bitnim.

Član 38. (Dužnosti predsjednika Vijeća)

Stav 5. propisuje da stručnu i administrativnu podršku predsjedniku Vijeća pruža Kabinet predsjednika, a da djelokrug i način rada Kabineta se detaljnije reguliše Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Odredba daje široku mogućnost određivanja Pravilnikom sadržine, oblika i načina „podrške“ predsjedniku Vijeća od strane Kabineta Predsjednika. Radi sprječavanja utjecaja administrativnog osoblja na rad predsjednika Vijeća, trebalo zakonom propisati u čemu se ogleda stručna podrška Predsjedniku Vijeća od strane Kabineta.

Član 41.

U članu 41. stav 2. treba dodati "ili jedne trećine sudija ili tužilaca koji su birali predsjednika savjeta za člana savjeta. U stavu 4. istog člana treba umjesto riječi "dvotrećinskom većinom", treba da piše "većinom glasova".

Obrazloženje: Odluke savjeta donose se većinom glasova, a kako je to zakonski regulisano i u zemljama okruženja, pa se ne treba u ovom slučaju praviti izuzetak i određivati kvalifikovana većina.

U članu 42. stav 2. treba dodati "ili jedne trećine sudija ili tužilaca koji su birali podpredsjednika za člana savjeta". U stavu 4. istog člana treba da umjesto riječi "dvotrećinskom većinom", treba da piše "većinom glasova".

Obrazloženje: Odluke savjeta donose se većinom glasova, a kako je to zakonski regulisano i u zemljama okruženja, pa se ne treba u ovom slučaju praviti izuzetak i određivati kvalifikovana većina.

Član 43.

U čl. 43. Obavezno uvesti I obavezu da član Vijeća na kraju svake kalendarske godine svojoj izbornoj jedinici dužan dostaviti izvještaj o radu;

Члан 46. (Имунитет)

(1) Члан Савјета, члан комисије у оквиру Савјета, државни службеник у Секретаријату и Уреду дисциплинског тужиоца не може бити кривично гоњен, ухапшен или задржан у притвору (нелогично је да државни службеник у ВСТС ужива имунитет, обзиром да природу функције и опис радног мјеста, сматрамо да неправилно и незаконито додијелити имунитет овој категорији упосленика), те не може одговарати у грађанском поступку нити у дисциплинском поступку за мишљења која даје или за одлуке које донесе у оквиру својих службених дужности.

Члан 49. (Пленарна сједница Вјећа)

Чланом 49. propisan je način odlučivanja na plenarnoj sjednici Vijeća. U stavu 5. ovog člana propisano je da je za usvajanje odluke koja se donosi na prijedlog Sudskog odjela potrebno najmanje pet glasova članova Vijeća iz reda sudija. Predlažem da se u ovaj član unese stav koji će glasiti: Odluka Vijeća koja se odnosi na status određenog sudije ili položaj sudija uopšte može se donijeti samo ako je za tu odluku glasala većina sudija članova Vijeća.

Члан 50. став 2. и 3.

Odredba stava 2. propisuje da na sjednicama Sudskog odnosno Tužiteljskog odjela kvorum čini najmanje devet članova, odredba stava 3. da Sudski odjel odlučuje većinom glasova svih članova, a da bi se odluka smatrala donesenom za odluku mora glasati najmanje polovina prisutnih članova Odjela iz reda sudija. Odredba je nejasna jer Sudski odjel, između ostalog, čine i članovi Vijeća iz člana 5. stav 4., 5., 6. i 7. ovog zakona (članovi Vijeća koji nisu sudije). Kako kvorum čini najmanje devet članova Sudskog odjela, to znači da će kvorum postojati kada sjednici Sudskog odjela prisustvuju četiri člana Vijeća koji nisu sudije i pet članova Vijeća iz reda sudija. Stavom 3. je propisano da će se odluka smatrati donesenom kada je za odluku glasalo najmanje polovina prisutnih članova Odjela iz reda sudija. Po postojećem zakonskom rješenju, ta polovina može biti i 2,5 sudija pa bi odluka mogla biti donijeta i kada su za nju glasala četiri člana Vijeća koji nisu sudije i samo tri člana Vijeća koji su sudije, što bi značilo da bi odluka sudskog odjela donesena većinskim brojem glasova nesudija.

54. (Надлежности)

(1) Савјет има сљедеће надлежности:

Ј) одлучује о привременом упућивању судија и тужилаца у други суд или тужилаштво;

к) одлучује о одсуствима судија и тужилаца; није у складу са чланом 21/-3 ZFT гдје GFT може привремено упутити тужиоца на рад у друго КТ.

Члан 54. (Nadležnosti)

Stav 1. tačka u. propisuje da VSTV vrši ocjenjivanje sudija, tužitelja, predsjednika sudova, glavnih tužitelja i zamjenika glavnih tužitelja. Zakon o sudovima u FBiH propisuje da ocjenjivanje vrši predsjednik suda te se postavlja pitanje obaveze usklađivanja zakona.

Stav 1. tačka ff. propisuje da VSTV donosi etički kodeks sudija i tužitelja. Predlažem da se u odredbi doda da VSTV donosi taj kodeks uz prethodne konsultacije sa udruženjima sudija i tužitelja.

Član 61. (Podzakonsi akti)

U članu 61. u stavu 2. treba dodati "savjet je dužan nacrtati pravilnika, etičkog kodeksa, internih akata, kriterijuma i podkriterijuma, kao i druge podzakonske akte dostaviti na mišljenje strukovnim udruženjima sudija i tužilaca.

Образложење: Европском повелјом о Закону за судије прописано је да се судије преко својих професионалних организација укључују и дају мишљење везано за Законе и друге акте који се односе на статус судија, њихова права и обавезе.

Predlažemo da se u stavu 2. člana 61. briše tačka, umjesto nje upiše zarez i iza zareza dodaju riječi „o čemu Vijeće prethodno provodi konsultacije sa strukovnim udruženjima.“

KOMENTAR: Smatramo da je opravdanost dopune stava 2. kako predlažemo, potvrđena dosadašnjim uspješnim angažmanom strukovnih udruženja u ukazivanju na manjkavosti određenih podzakonskih akata koje je Vijeće donosilo u ranijem periodu. (Rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka, Presuda Suda BiH u vezi Kriterija za ocjenjivanje-sve ranije pomenuto u Komentaruz član 5.). Strukovna udruženja su u proteklom periodu pozivala Vijeće na saradnju u oblasti donošenja akata i svih alata potrebnih za poboljšanje rada i efikasnost pravosuđa. Međutim, smatramo da je neophodno da se jedna takva odredba o obavezama konsultacija i zakonom propiše.

Član 61. (Podzakonsi akti) Odredba propisuje da Vijeće donosi Poslovnik VSTV kao i pravilnike i podzakonske akte propisane ovim zakonom. Postavlja se pitanje načina donošenja tih akata, konkretno, potrebnog broja glasova sudija članova Vijeća kada se akti odnose na status sudije ili sudija.

Члан 66.

(Карактеристике) - потребно разрадити јер је превише декларативног карактера у погледу професионалне непристрасности, високих моралних квалитета, доказаних стручних способности и интегритета јер се ради о појмовима који наведеном нормом нису мјерљиви (нема објективизације) а утичу на избор судија и тужилаца, односно оцјенјивања приликом избора. Када се анализирају норме које сlijеде иза овог члана примјети се да је сlijедећа норма општи услови, а након ње посебни услови (чл 67/68), док, непристрасности, морала, интегритета и способности нема у даљим члановима.

Судије и тужиоци су особе које се одликују професионалном непристрасношћу, високим моралним квалитетима и доказаним стручним способностима и интегритетом, те испуњавају основне и посебне услове за именовање прописане овим законом

Član 67. (Osnovni uslovi)

Tačka e. propisuje kao jedan od osnovnih uvjeta za imenovanje sudije i tužitelja navodi se „da nije pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo“. To znači da su uvjeti za imenovanje na poziciju sudije ili tužitelja strožiji u odnosu na uvjete za izbor za člana Vijeća jer, prema trenutnom zakonskom rješenju, za člana Vijeća može biti izabran i ona osoba koja je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo protiv sigurnosti javnog prometa učinjeno iz nehata.

Члан 68. (АПСОЛУТНИ ИМПЕРАТИВ ЈЕ ЗАШТИТИ ОВЕ ЧЛАНОВЕ ЗАКОНА ОД ИЗМЈЕНА) (Посебни услови за именовање на позицију судије)

(1) Судије Суда Босне и Херцеговине, Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине, Врховног суда Републике Српске и Апелационог суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине морају имати најмање осам година искуства у раду као судије, тужиоци, адвокати или друго релевантно правно искуство након положеног правосудног испита.

(2) Судије окружних судова, Вишег привредног суда у Републици Српској и кантоналних судова у Федерацији Босне и Херцеговине морају имати најмање пет година искуства у раду као судије, тужиоци, адвокати или друго релевантно правно искуство након положеног правосудног испита.

(3) Судије основних судова и окружних привредних судова у Републици Српској, опћинских судова у Федерацији Босне и Херцеговине и Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, морају имати најмање три године искуства у раду на правним пословима, након положеног правосудног испита.

69.

(Посебни услови за именовање на позицију тужиоца и замјеника главног тужиоца)

(1) Замјеник главног тужиоца Тужилаштва Босне и Херцеговине, замјеник главног тужиоца Републичког јавног тужилаштва Републике Српске и замјеник главног тужиоца Федералног тужилаштва Федерације Босне и Херцеговине морају имати најмање осам година искуства у раду као судије, тужиоци, адвокати или друго релевантно правно искуство након положеног правосудног испита.

(2) Тужиоци Тужилаштва Босне и Херцеговине, тужиоци Федералног тужилаштва Федерације Босне и Херцеговине, тужиоци Републичког јавног тужилаштва Републике Српске и замјеник главног тужиоца Тужилаштва Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине морају имати најмање пет година искуства у раду као судија, тужилац, адвокат или друго релевантно правно искуство након положеног правосудног испита.

(3) Окружни и кантонални тужиоци те тужиоци Тужилаштва Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине морају имати најмање три године искуства у раду на правним пословима, након положеног правосудног испита

Član 68., član 114. i član 123. treba uskladiti sa Zakonom o sudovima Republike Srpske

Образложење: Članom 5. Zakona o sudovima Republike Srpske propisano je da se sudovi u Republici Srpskoj osnivaju i ukidaju Zakonom. Ovim Zakonom su Viši privredni sud i Okružni privredni sudovi definisani kao sudovi posebne nadležnosti, te su propisani i posebni uslovi za imenovanje na poziciju sudije i predsjednika suda, te je posebno propisan mandat predsjednika ovih sudov. Zakonom o VSTV-u se ne mogu propisivati drugačiji uslovi i mandat za sudije i predsjednike ovih sudova.

KOMENTAR: u stavu 1. za suca Vrhovnog suda traži se da sudac najviših sudskih instanci mora imati najmanje 15 godina radeći kao sudac ili tužitelj, a u stavu 2. Zakon pogoduje osobama koje su van pravosuđa i koje rade na pravnim poslovima sa samo 10 godina radnog iskustva nakon položenog правосудног испита.

Stoga u vezi sa stavom 2. predlažemo da se isti briše. Ovo iz razloga što suci najviših redovnih instanci moraju biti oni koji dobro poznaju materijalne i procesne zakone i druge propise i koji su ih primjenjivali u praksi, koji imaju veliko iskustvo u pisanju presuda, jer presude ovih instanci imaju izuzetan značaj i na ujednačavanje sudske prakse, a time i pravnu sigurnost. Ne poričemo

stručnost osoba koje nisu radile u pravosuđu, ali smatramo da teorijsko znanje bez praktičnog nema dovoljan značaj za poziciju sudija najviših sudskih instanci.

Ako se ne prihvati naš prijedlog za brisanje stava 2., onda predlažemo da se u tom slučaju, propišu bliži, uži i jasniji uvjeti za definiciju pojma „istaknuti stručnjak“, kako bi se stručnost istog mogla objektivno provjeriti i da osobe iz stava 2. moraju imati duži staž-najmanje 20 godina i titulu doktora pravnih nauka relevantne za upražnjeno mjesto. Ako se prijavljuje za mjesto sudije krivičnog odjeljenja, doktorat iz krivične oblasti, analogno za građansko ili upravno odjeljenje. Samo na ovakav način smatramo da će se upražnjena mjesta na najvišim sudskim instancama popuniti stručnim kadrovima koji mogu uspješno obavljati poslove sudije određenog referata. U protivnom, moglo bi se raditi o diskriminaciji nosilaca pravosudne funkcije u odnosu na druga lica čije imenovanje propisuje stav 2.

Uvažavajući stavove sudaca VS F BiH, predlažemo da se stav 1. izmijeni na način da se umjesto teksta „15 godina godina iskustva kao sudija ili tužilac, od čega najmanje 12 godina kao sudija“, upiše tekst: „12 godina iskustva kao sudija ili tužilac, od čega najmanje 9 godina kao sudija. Ovakav se prijedlog temelji na procjeni da nema toliko stručnog kadra da bi se mogli ispuniti zahtjevi iz stava 1. Nacrta.

Ista se argumentacija odnosi i na stav 5, gdje se predlaže da umjesto teksta :“ 10 godina radnog iskustva kao sudija ili tužilac, od čega najmanje sedam godina kao sudija“, upiše tekst: „8 godina radnog iskustva kao sudija ili tužilac, od čega najmanje 5 godina kao sudija.“

Član 70. (Mandat sudija i tužilaca)

U članu 70. stav 1. tačka c) treba brisati riječi "ovi"

Obrazloženje: Starosna dob za odlazak u penziju propisana je entitetskim zakonima o sudovima i tužilaštvima.

Član 71. (Podobnost)

Члан 71. treba uskladiti s ostalim članovima i Zakonom o zabrani diskriminacije, a osobito stav 2 u pogledu ponašanja suprotno pravilima etičkog kodeksa. Ko i kako se ovo utvrđuje, previše je arbitrarno. Također pitanje pravnih posljedica disciplinske odluke treba precizirati.

U stavu 2. predlaže se brisanje teksta:“i informacije o brisanim krivičnim osudama.“ Ovo iz razloga što se po odredbama člana 125. stav 7. KZ F BiH propisuje da se brisanjem osude iz kaznene evidencije pod uslovima iz st. (1) do (3) ovog člana počinitelj krivičnog djela smatra neosuđivanim. Nema opravdanja da se ova opća odredba ne primjenjuje i na kandidate za upražnjena mjesta po javnom konkursu.

Član 71. Stav 1. tačka a. propisuje da se u postupcima iz člana 72. ovog zakona (Popunjavanje upražnjenih pozicija) neće uzimati u razmatranje prijave osoba u odnosu na koje traju pravne posljedice izrečene disciplinske mjere. S obzirom da sve disciplinske mjere nisu iste težine kao što ni svi disciplinski prekršaji nisu iste težine, upitna je opravdanost takvog isključenja sudija ili tužitelja u postupcima popunjavanja upražnjenih mjesta kada im je izrečena disciplinska mjera neovisno od toga o kojoj se mjeri radi.

Stav 2. propisuje da se u postupcima iz člana 72. ovog zakona, prilikom predlaganja, uzimaju u obzir i informacije o brisanim krivičnim osudama. Budući da, u skladu sa KZ FBiH brisanjem osude prestaju pravne posljedice osude, nema pravnog osnova da se prilikom predlaganja u postupcima iz člana 72. ovog zakona uzimaju u obzir i informacije o brisanim krivičnim osudama.

Član 72. (Popunjavanje upražnjenih pozicija)

Stav 1. propisuje da se upražnjena mjesta sudija, tužitelja i zamjenika glavnog tužitelja popunjavaju putem premještaja, te internog ili javnog konkursa. To dovodi u pitanje transparentnost postupka imenovanja, jednaku dostupnost sudijske funkcije svima i predstavlja primjenu na imenovanje sudija odredaba o raspoređivanju državnih službenika. Osim toga, odredbe o premještaju mogu biti zloupotrebene radi dobivanja određenog personalnog sastava u određenom sudu ili tužiteljstvu.

Član 73. (Imenovanje na osnovu zasluga i zastupljenost)

Члан 73. (Једнакост у правима и пропорционална заступљеност) uvodi etnički princip što je neustavno i diskriminatorno. Naime, sudije i tužioci se ne smatraju „funkcionerima“ u smislu političkih ili upravnih imenovanja, već nositeljima pravosudne funkcije i koje imenuje VSTV kao nezavisno tijelo i kako bi se upravo spriječio politički uticaj i etničke kvote.

(1) У поступку премјештаја и у поступку именовања, на основу интерног или јавног конкурса, Савјет примјењује одговарајуће уставне одредбе којима се уређују једнака права и пропорционална заступљеност конститутивних народа и осталих, те води рачуна о постизању једнакости полова.

(2) Vijeće će u postupku iz stava (1) prilikom premještaja ili raspisivanja internog ili javnog konkursa za popunjavanje upražnjenih pozicija za nosioce pravosudnih funkcija i stručne saradnike, navesti zastupljenost конститутивних народа i ostalih te spolnu strukturu za svaku pravosudnu instituciju. – predlažemo ovu dopunu iz razloga što se pravo na konkurisanje ograničava ovim zakonom, a kandidati koji ne pripadaju traženoj grupi конститутивних народа ili ostalih ili ne odgovaraju spolnoj strukturi po raspisanom konkursu, dolaze u nepovoljan položaj i evidentno će biti diskvalifikovani bez obzira na postignute rezultate rada, rezultate kvalifikacionog ili pismenog testiranja i rezultate razgovora. (nedavni primjer je dokaz osnovanosti ovakve dopune: (“Vijeće je na sjednici održanoj 25. i 26. septembra 2024. godine, imajući u vidu odredbe člana 62c. stav (1) tačka a) Poslovnika VSTV-a BiH, odlučilo da ponovi konkurs za četiri (4) pozicije sudije Općinskog suda u Tuzli, jednu (1) poziciju tužioca Okružnog javnog tužilaštva u Doboju, dvije (2) pozicije tužioca Okružnog javnog tužilaštva u Banja Luci, dvije (2) pozicije tužioca Okružnog javnog tužilaštva u Bijeljini i dvije (2) pozicije sudije Osnovnog suda u Sokocu, iz razloga što na rang listi nije bilo kandidata odgovarajuće nacionalnosti.)

члан 74. (Подзаконско регулисање)

(1) Поступак премјештаја, интерног и јавног конкурса, те предлагања кандидата и именовања, укључујући и руководеће позиције, у дијелу који није регулисан овим законом, детаљније се уређује Правилником о поступку именовања носилаца правосудних функција (у даљем тексту: Правилник о именовању) којег доноси Савјет, као и другим актима Савјета донесеним у складу са овим законом – ОВИМ ЧЛАНОМ СЕ ДАЈЕ ПРЕШИРОКО ОВЛАШТЕЊЕ САВЈЕТУ ДА АКТОМ МАЊЕ ПРАВНЕ СНАГЕ ОД ЗАКОНА УРЕЂУЈЕ БИТНУ ОБЛАСТ ИМЕНОВАЊА, НАПРЕДОВАЊА, ИТД., КАО ШТО ЈЕ ПОКУШАНО УРАДИТИ КРОЗ ДОНОШЕЊЕ ПОСЛОВНИКА О ВСТС БИХ, ДОК СЕ ЧЕКА КОНАЧНА ОЦЈЕНА УСТАВНОСТИ ТАКВОГ НОРМИРАЊА МОЖДА ЧАК И НАЈВАЖНИЈЕ И НАЈБИТНИЈЕ ОБЛАСТИ ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ВСТС-а.

(2) Савјет може донијети посебно упутство за проијену способности. карактеристика или вјештина кандидата садржаних у критеријима прописаним овим законом који се испитују на разговору.

Član 74. (Podzakonsko regulisanje)

Stav 1. propisuje da će postupak premještaja, internog i javnog konkursa te predlaganje kandidata i imenovanja, u dijelu koji nije reguliran ovim zakonom, detaljnije biti uređen Pravilnikom o postupku imenovanja nositelja pravosudnih funkcija. Predlažem da se zakonom bliže odrede pitanja koja se mogu regulirati Pravilnikom.

Član 76. (Odluka o stupanju na dužnost)

Stav 2. propisuje da sudija ili tužitelj, imenovan na internom ili javnom konkursu, može stupiti na dužnost samo ako je rezultat provjere njegovog izvještaja u skladu sa članom 176. ovog zakona, pozitivan. Time je, s obzirom da po trenutnom tekstu zakona, tu ocjenu daje Odjela za provođenje postupka po izvještajima o imovini i interesima, omogućeno derogiranje odluke o imenovanju sudije ili tužitelja od strane jednog administrativnog odjela Sekretarijata VSTV.

Član 77. (Poništavanje odluke o premještaju ili imenovanju)

U stavu 2. umjesto navoda da članovi Vijeća mogu preuzeti funkciju dužnost ako je rezultat provjere njihovog izvještaja pozitivan, predvidjeti da odluku kojom se utvrđuje da je izvještaj negativan donosi Vijeće kao regulatorno tijelo, a ne stručna služba Sekretarijata (Odjel).

Члан 79. (Право на приговор у току поступка именовања)

(1) На одлуку о одбачају пријаве кандидата у поступку премјештаја или интерног или јавног конкурса, као и на регуларностведеног поступка квалификационог и писменог тестирања у оквиру јавног конкурса, кандидат може уложити приговор Судском одјелу или Тужилачком одјелу у року од осам дана од дана пријема одлуке или објављених прелиминарних резултата квалификационог и писменог тестирања.

(2) U svrhu ulaganja prigovora, na zahtjev kandidata ili na zahtjev nadležnog suda, Vijeće će kandidatu dostaviti obavještenja o ostvarenom uspjehu na kvalifikacionom i pismenom testiranju, ne isključujući dostavljanje postavljenih pitanja i ponuđenih odgovora, te datih odgovora kandidata tokom kvalifikacionog testiranja i ne isključujući mogućnost vršenja uvida u pismeni rad i ocjene kandidata na psimenom testiranju. - ovime se štiti право na korištenje efikasnog pravnog lijeka iz člana 13. EKLJP „Svako kome su povrijeđena prava i slobode predviđeni u ovoj Konvenciji ima право na djelotvoran pravni lijek prednacionalnim vlastima.”

Član 83. (Entiteska podvijeća)

Stav 4. propisuje da prilikom utvrđivanja prijedloga podvijeća u vezi sa imenovanjem ili premještajem sudija, za prijedlog mora glasati najmanje dvoje članova podvijeće iz reda sudija. To znači da podvijeće prijedlog koji se odnosi na sudije može donijeti većinom glasova tužitelja članova podvijeća.

Члан 84. (Премјештај)

(5) На позив се могу пријавити судије, односно тужиоци који су провели најмање три година на позицији на којој се налазе у тренутку објаве позива и који имајунајмању оцјену „успјешно обавља функцију“. - (jer se ocjenjivanje provodi na trogodišnjem nivou, a i postupak popunjavanja, provjere imovine i

imovinskih interesa, sudske zaštite, itd, traje dugo, pa samim time i postupak može trajati skoro godinu dana, dok će dnevni zadaci i rad suda/tužilaštva trpiti

Član 84. (Premještaj)

Stav 1. propisuje da Vijeće jednom u tri godine objavljuje listu upražnjenih pozicija u općinskim i kantonalnim sudovima (osnovnim i okružnim) i poziv sudijama istog ili višeg nivoa koji žele biti premješteni na neku od upražnjenih pozicija u sudu istog ili nižeg nivoa. Odredba je nejasna jer ne propisuje rok u kojem je otvoren taj poziv što bi značilo da, ako se objavljuje jednom u tri godine, traje tri godine. To znači da bi neke objavljene upražnjene pozicije mogle ostati nepopunjene tri godine ukoliko se za njih ne prijavi niko od sudija koji su već na pozicijama.

Stav 5. propisuje da se na poziv mogu prijaviti sudije odnosno tužitelji koji su proveli najmanje pet godina na kojoj se nalaze u trenutku objave poziva. To nije opravdano u odnosu na sudije koje su na prethodnoj poziciji proveli duže vrijeme i u suprotnosti je sa zakonskim uvjetima za izbor sudija.

Члан 85.(Критерији за премјештај) такођер треба precizirati s obzirom da nije jasno kojem omjeru se primjenjuju ostale okolnosti koje nisu mjerljive (samo 2/3 je mjerljivo) te brisati odredbe etničkog principa.

Члан 88.(Објава интерног конкурса) je diskriminatorna u odnosu na ostale sudije i tužioce dok je tačka b) istog stava poseban uslov, što znači da ovo treba precizirati, a nije usklađen ni sa članom 66 koji propisuje opšte i posebne uslove za imenovanje.

На интерни конкурс се могу пријавити судије и тужиоци који:

- а) испуњавају посебне услове прописане за позицију на коју се пријављују;**
- б) су провели најмање три године на позицији на којој се налазе у тренутку објаве интерног конкурса. – исти приједлог као у члану 84. ст.5.**

Члан 90. Критерији у поступку интерног конкурса - nije usklađen sa članom 66 koji je postavio kriterije/karakterisitke za imenovanje.

Члан 92. (Разговор) треба dodatno razraditi u pogledu obavljanja razgovora kako bi se postupak objektivizirao i učinio mjerljivim.

U stavu 4. Člana dodati ...(4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, na razgovor se neće pozvati kandidati sa kojima je u posljednjih 12 mjeseci obavljen razgovor i kojima se u obzir uzimaju uspjeh na razgovoru kojeg su prethodno ostvarili, osim ako sami kandidati ne zatraže u prijavi da žele da se s njima obavi razgovor.

KOMENTAR: tekst osim ako sami kandidati ne zatraže u prijavi da žele da se s njima obavi razgovor je predložen iz razloga što je isključivo pravo kandidata da odluči da li želi da se s njim ponovno obavi razgovor, jer je moguće da je kandidat u ovom roku ostvario određeni napredak i mora mu se omogućiti da taj napredak i prezentira.

Члан 93. (Рангирање и предлагање у интерном конкурс)

(1) У складу са Правилником о именовању, надлежно Подсавјет врши рангирање кандидата на темељу укупног броја бодова, те Судском одјелу односно Тужилачком одјелу доставља ранг листу са образложеним приједлогом за именовање.

(2) **Приликом предлагања кандидата. Подсавјет кумулативно води рачуна о:**
а) о минималном успјеху којег је потребно остварити да би кандидат био предложен

за именовање – минимални успјех је потребно прописати Законом а не подзаконским актима

Члан 95. (Објављивање јавног конкурса)

(1) **Савјет, у правилу, једном годишње објављује јавни конкурс за позицију судије суда из члана 68. став (3) овог закона и позицију тужиоца тужилаштва из члана 69. став (3) овог закона. – свјесни чињенице да се конкурси не окончавају у року од једне године, фиксирање ВСТС на један термин годишње и немогућност попуњавања позиције сукцесивним начином (због одласка у мировину, разрјешења, подношења оставке, итд.) довед ће до несагледивих посљедица по ефикасност правосудних инсититуција услијед мањка судија и тужилаца, те је потребно предвидјети и могућност расписвања јавног конкурса у више термина, због постојања оправданих разлога или више силе.**

Члан 96. (Popunjavanje pozicija javnim konkursom)

Stav 1. propisuje da se pozicije u općinskim sudovima i kantonalnim tužiteljstvima redovno popunjavaju na temelju procedure javnih konkursa, izuzev onih pozicija koje su obuhvaćene planom popunjavanja pozicija putem premještaja ili internog konkursa. Zakonom bi, ukoliko ostanu instituti premještaja i internog konkursa, trebalo propisati na osnovu čega se određuje koje pozicije se popunjavaju premještajem odnosno internim konkursom, a koje javnim konkursom.

Члан 97. (Posuptak javnog konkursa)

Odredba propisuje da postupak javnog konkursa obuhvata kvalifikaciono testiranje, pismeno testiranje, razgovor sa kandidatima, utvrđivanje liste uspješnih kandidata i predlaganje kandidata. Odredba ima generalan karakter jer ne propisuje da se primjenjuje samo prilikom javnog konkursa za pozicije sudija općinskih-osnovnih sudija i kantonalnih-okružnih tužitelja. U tom kontekstu nejasno je zašto je i za kandidate koji su već sudije ili tužitelji propisano obavezno kvalifikaciono testiranje i pismeno testiranje u postupku javnog konkursa.

Члан 98. (Kriteriji u posutpku javnog konkursa)

Stav 1. propisuje kriterije u postupku javnog konkursa, pa, između ostalog, poznavanje propisa relevantnih za obavljanje funkcije sudije kao i njihove primjene, sposobnost analiziranja i rješavanja pravnih problema, te sposobnost da odgovorno, nezavisno i nepristrasno obavlja funkciju na koju se prijavio. Postavlja se pitanje ko će vršiti ocjenu navedenih sposobnosti kandidata pogotovo kad je riječ o postupku javnog konkursa za funkcije sudija u najvišim sudovima.

Члан 100. (Pismeno testiranje)

Stav 3. propisuje da ocjenjivači u postupku ocjenjivanja pismenog testa ne mogu znati identitet testiranih kandidata. Međutim, zakon ne propisuje ko su ocjenjivači i kako se osigurava da ocjenjivači budu kompetentni za ocjenu pismenog testa.

Član 101. (Razgovor sa kandidatima)

Stav 1. propisuje da se kandidat koji zadovolji na pismenom testiranju poziva na razgovor. Međutim, zakon ne sadrži kriterije na osnovu kojih će se donositi zaključak da li je kandidat zadovoljio na pismenom testiranju.

Član 103. (Formiranje liste uspješnih kandidata)

Stavovi 2. i 3. propisuju da formirana lista uspješnih kandidata traje do formiranja liste po narednom objavljenom javnom konkursu. Pošto se javni konkurs za osnovne pozicije raspisuje jednom godišnje, to znači da formirana lista uspješnih kandidata traje do formiranja liste na narednom objavljenom konkursu, a da kandidati koji u postupku javnog konkursa budu rangirani na listi uspješnih kandidata neće biti pozivani na pismeno i kvalifikaciono testiranje i razgovor u naredne tri godine, ukoliko se u tom periodu ponovo prijave na javni konkurs. Time se uspješnim kandidatima sa prethodnog javnog konkursa u periodu od tri godine onemogućava poboljšanje uspješnosti na navedenim etapama javnog konkursa.

Члан 104. (Објава упражњених позиција и позива за пријаву)

(1) Судски одјел, односно Тужилачки одјел једном у три мјесеца утврђује и објављује листу упражњених позиција у судовима и тужилаштвима из члана 68. став (3) и члана 69. став (3) овог закона, уз позив за пријаву кандидатима са листе успјешних кандидата из члана 103. овог закона, који желе бити именовани на неку од упражњених позиција.

(2) **Један кандидат се може пријавити на највише три упражњене позиције – потребно**

preformulisati ili izbrisati jer je isti u suprotnosti sa članom 6. Međunarodnog pakta o

ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima koji pakt čini Amandman I na Ustav BiH i u suprotnosti sa članom 23. Stav 1. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima.

Član 104. (Objava upražnjenih pozicija i poziv za prijavu)

Stav 1. propisuje da Sudski odnosno Tužiteljski odjel jednom u tri mjeseca utvrđuje i objavljuje listu upražnjenih pozicija u općinskim sudovima i kantonalnim tužiteljstvima, uz poziv za prijavu kandidatima sa liste uspješnih kandidata iz člana 103., koji žele biti imenovani na neku od upražnjenih pozicija. To znači da ova odredba omogućava imenovanje kandidata sa liste uspješnih kandidata na druge pozicije u odnosu na one na koje je konkurisao. Osim toga, to znači da potencijalni kandidati na novoobjavljene pozicije su isključeni iz tako objavljenih listi upražnjenih pozicija.

Član 105. Rangiranje i predlaganje kandidata na javnom konkursu

U čl. 105 st.1. dodati koja se objavljuje na internet stranici Vijeća;

Član 107. (Pravila o popunjavanju pozicija u sudovima najvišeg nivoa)

Odredba ne predviđa mogućnost vanrednog popunjavanja upražnjenih pozicija do kojih može doći uslijed smrti, ostavke ili razrješenja sudije.

Član 108. (Popunjavanje pozicija u sudovima najvišeg nivoa)

Popunjavanje upražnjenih pozicija u sudovima najvišeg nivoa uz kvalifikaciono testiranje i pismeno testiranje je apsolutno besmisleno u odnosu na kandidate koji konkuriraju sa pozicija u sudovima i tužiteljstvima.

Član.109. (Kriteriji za imenovanje u javnom konkursu)

Prijedlog je da se iz stava 1. ovog člana brišu kriteriji a) poznavanje propisa relevantnih za obavljanje funkcije sudije najvišeg nivoa, kao i njihove primjene i b) sposobnost analiziranja i rješavanja pravnih problema. Ponovno propisivanje ovih kriterija je korak unazad i u potpunosti je protivan Mišljenju Venecijanske komisije. Sudije koji se kandidiraju za najviše sudske instance se trebaju procjenjivati isključivo kroz njihove ocjene koje pokazuju njihovo poznavanje propisa i sposobnost analiziranja i rješavanja pravnih problema, jer na njihove ocjene isključivi uticaj ima broj potvrđenih/preinačenih/ukinutih odluka upravo od strane najviših sudskih instanci. Stoga je njihovo kvalifikaciono testiranje i procjena kroz kriterije a) i b), ponižavajuće, pogotovo kad se uzme u obzir i broj godina provedenih u radu kao sudije propisan odredbom člana 68.

Shodno prijedlogu izmjene stava 1., u stavu 2. predlaže se brisanje riječi: kvalifikaciono testiranje, pismeno testiranje.

Član 110. (Postupak javnog konkursa za pozicije u sudovima najvišeg nivoa)

U skladu sa komentarom i prijedlogom iz prethodnog člana, predlaže se da član 110. glasi kako je naprijed navedneo, uz brisanje teksta:

(1) Kvalifikacionim testiranjem kandidata provjerava se poznavanje propisa relevantnih za obavljanje funkcije sudije najvišeg nivoa, po oblastima regulisanim Pravilnikom o imenovanju, te poznavanje principa sudske etike.

(2) Na pismenom testu, kroz izradu najmanje jedne pisane radnje, provjerava se poznavanje propisa relevantnih za obavljanje funkcije sudije najvišeg nivoa, kao i njihove primjene, po oblastima regulisanim Pravilnikom o imenovanju, te sposobnost analiziranja i rješavanja pravnih problema.

(3) Na kvalifikaciono testiranje pozivaju se kandidati koji ispunjavaju osnovne i posebne uslove propisane ovim zakonom za imenovanje na poziciju na koju su se prijavili, a na pismeno testiranje pozivaju se kandidati koji zadovolje na kvalifikacionom testiranju.

(4) Na provođenje kvalifikacionog i pismenog testiranja primjenjuju se pravila iz Odjeljka D ovog poglavlja.

Član 110. (Postupak javnog konkursa u sudovima najvišeg nivoa)

Primjenu odredbe bi trebalo isključiti ukoliko je riječ o kandidatima koji dolaze sa pozicija u sudovima i tužiteljstvima. Također se postavlja pitanje ko bi, u odnosu na ostale kandidate, bio ocjenjivač rezultata kandidata na kvalifikacionom testiranju i pismenom testu.

Član 112. (Shodna primjena odredaba o javnom konkursu)

Predlaže se brisanje člana 112. u skladu sa prijedlozima za izmjenu članova ~~108.~~ i 109.

Član 117. (Kriteriji za izbor na rukovodeću poziciju)

Odredbu ovog člana potrebno je izmijeniti na način da se i kandidatima koji dolaze iz manjih sudova, koji nemaju npr. dovoljan broj sudija da se formiraju sudska odjeljenja, odnosno niko ne može biti imenovan za predsjednika/šefa odjeljenja, omogući način provjere organizacionih i rukovodnih sposobnosti. To se može uraditi tako da se propiše da će se u opisanim slučajevima, organizacione i rukovodne sposobnosti utvrditi na temelju nekih drugih pokazatelja, a što bi trebalo propisati posebnim aktom Vijeća.

Član 117. Stav 3. se odnosi na kriterije za izbor na rukovodeću poziciju i propisuje se da, pored kriterija iz stava 1. tog člana, u obzir se uzimaju informacije koje su relevantne za procjenu podobnosti kandidata odnosno za ocjenu da li kandidat posjeduje određene karakteristike. Međutim, zakonom nije propisano koji su mogući izvori tih informacija.

Član 123. (Mandat)

Odredba propisuje da mandat predsjednika suda, glavnog tužioca i zamjenika glavnog tužioca traje četiri godine. Nije jasno zbog čega je mandat predsjednika sudova kraći od mandata članova Vijeća.

Kod ove odredbe odrediti najviše dva uzastopna mandata.

Član 139. (Ocjena rada)

Nije propisano kako se ocjenjuju stručni saradnici koji su ovlašteni da postupaju i odlučuju u stvarima iz sudske nadležnosti.

Члан 140.(Период оцјењивања судија и тужилаца) треба промијенити на једну годину јер ако у три године се добије лоша оцјена онда се ограничава напредовање у каријери Рад судије, односно тужиоца оцјењује се једном у три године или најмање једном годишње у сврху евалуације динамике рада на предметима.

Član 140. (Period ocjenjivanja)

Odredba propisuje da se rad sudije odnosno tužioca ocjenjuje jednom u tri godine. Postavlja se pitanje je li to u skladu sa Zakonom o sudovima u Federaciji BiH i da li taj period sprječava ocjenjivanje rada sudije u skladu sa njegovom napretkom u vršenju funkcije?

Члан 142.(Оцјењивање председника суда, главног тужиоца и замјеника главног тужиоца)

Председник суда, главни тужилац и замјеник главног тужиоца оцјењује се по истеку треће године мандата или најмање једном годишње у сврху евалуације динамике рада на предметима и у сврху провјере способности руковођења правосудном институцијом

Члан 145. (Оцјењивач у поступку оцјењивања тужилаца)

шта је сврха ове Комисије ако GT даје приједлог оцјене? Шта ако Комисија не прихвати приједлог није јасно шта се даље дешава

U odredbama od 147. tačka b, 148. tačka c. te u ostalim odredbama do člana 155. Nacrta Zakona o VSTV-u uvedena je analitička ocjena rada sudija. Izričito se protivimo ovakvoj analitičkoj ocjeni iz razloga što sudija biva ocijenjen kroz odluku drugostepenog suda. Osvrt na ovaj dio prijedloga zakona je dostavljen u posebnom aktu ranije te je udruženje sudija, ogranak KS, ostao kod primjedbi koje su i ranije date na raniji nacrt zakona.

Члан 147.

(Критерији за оцјењивање) (1) Критерији за оцјењивање рада судија и тужилаца су:
а) радна способност и стручно знање;

б) личне карактеристике и опште способности за вршење судијске или тужилачке

дужности - критерији таčka б) личне карактеристике и опште способности за вршење тужилачке/судске дужности

Члан 148.

(Радна способност и стручно знање) треба razraditi kroz ovaj zakon, a ne kroz podzakonske akte, šta je kvantitet odluka – broj donesenih odluka naspram....? ili ukupan broj donesenih odluka....? ili....složenost predmeta....?ili Šta je statistički kvalitet odluka – broj potvrđenih optužnica, usvojenih pritužbi naspram broja donesenih negativnih odluka, broj vraćenih podnesaka...? Analitički kvalitet, ko kako mjeri obrazloženje, pravnu argumentaciju ili jasnoću odluke. Prilično nejasna norma.

149. (Личне карактеристике и опште способности) totalno neobjektivizirano, odnosno nemjerljivo. Na osnovu čega se utvrditi da li je neko prilagodljiv promijenjenim okolnostima ili vještinu komunikacije????

Члан 149.(Личне карактеристике и опште способности)

U члану 149. stav 1. треба брисати тачку а) и тачку д)

Образложење: IBA minimum standarda nezavisnosti sudstva propisuje da se izbor sudije zasniva na stručnosti, profesionalnosti i rezultatima rada. U osnovnim principima UN-a (paragraf 13) kada je u pitanju imenovanje i unapređenje sudija, isto treba da bude zasnovano na objektivnim faktorima. Preporuka R (94) 12 je jasna da "sve odluke u vezi profesionalne karijere sudija treba da budu donešene na osnovu objektivnih kriterijuma i to se odnosi na sve vršioce pravosudnih funkcija". Profesionalna karijera sudija ne smije biti zasnovana na utiscima, već na objektivnim i jasno propisanim kriterijima.

Sam naziv člana 149. je sporan, jer termini „ličне карактеристике“ i „опште способности“ nisu definisani zakonom, nisu mjerljivi i nemaju metodu ocjene te suprotno načelu vladavine prava omogućavaju „nepredvidivo“ odlučivanje koje će se temeljiti na ličnom utisku ocjenjivača.

Члан 150. (Садржај и начин вредновања резултата рада)

Mislim da bi удружење требало имати учесника у изради подзаконских аката јер се нас тиче, а не да нам то пишу људи који нису тужиоци односно судије

Садржај критерија и начин вредновања резултата рада према критерију из члана 147. става (2) и подкритеријима из чл. 148. и 149. овог закона разрађује се подзаконским актима из члана 155. овог закона, и то по календарским годинама и укупно у оквиру периода оцјењивања из члана 140. овог закона.

Члан 151.(Извори информација за оцјењивање)

Како и ко формира лични досије носиоца правосудне функције. Поредећи чланове 147/148/149 произлази да је процес оцјењивања нејасан, не зна се шта је основ за оцјењивање, да ли је то лични досије или критерији из наведених чланова или је то подзаконски акт који би требао разрадити критерије. Овако конфузан приступ оцјењивања носилаца правосудне функције тражи прецизније нормирање оцјењивања носилаца правосудне функције. Члан 145/3 упућује да Комисија доноси одлуку на основу приједлога GT док члан 152/6 упућује да Комисија није везана ставом GT или предсједника суда?!

153. (Судска заштита у поступку оцјењивања) које правне послједице се одгађају. Norma захтијева прецизирање.

Члан 154.(Обавеза изузећа) nedovršen dok 154/3 upućuje da bi se pravilnikom trebalo propisati razlozi za izuzeće člana Komisije prilikom odlučivanja????

(1) Члан Комисије за оцјењивање изузима се из рада Комисије у поступку утврђивања његове оцјене.

(2) Члан Комисије за оцјењивање изузет ће се из рада Комисије у поступку оцјењивања у којем је овлаштени предлагач оцјене или је учествовао у давању приједлога оцјене.

(3) Остали разлози за изузеће прописат ће се подзаконским актима из члана 155. овог закона.

Члан 155. (Подзаконски акти у области оцјењивања) – члан 140 и овај члан су у директној колизији јер оба прописују оцјењивање те се Савјету оставаља прешироко овлаштење да уређује поступак оцјењивања, odgovara li nam da VSTV podzakonskim aktima propisuje ocjenjivanje. S druge strana član 147 propisao je kriterije ocjenjivanja dok ovaj član upućuje da će se kriteriji, podkriteriji i sl. Propisati podzakonskim aktima?

Савјет детаљније регулише критерије и подкритерије за оцјењивање. период оцјењивања, поступак оцјењивања, изворе информација у поступку оцјењивања. начин формирања комисија за оцјењивање подзаконским актима који се објављују у Службеном гласнику БиХ.

Члан 161.(Основ за одобравање одсуства) treba ostati u nadležnosti GT i predsjednika sudova – odobrenje odsustva jer zašto bi se VSTV bavilo pitanjem odsustva tužilaca pogotovo u pogledu ličnih i porodičnih prilika (šta god to značilo). Dobar dio ovih pitanja uređen je zakonom o platama sudija i tužilaca osobito dio.

4. **Члан 167. (Zaštita nezavisnosti)** propisuje da sudija, odnosno tužilac, koji smatra da su povrijeđena njegova prava ili njegova nezavisnost, može podnijeti zahtjev Vijeću za davanjem mišljenja, te da ukoliko Vijeće ustanovi da je zahtjev opravdan o tome donosi mišljenje, u kojem može zahtijevati otklanjanje povrede. I na kraju da se mišljenje objavljuje na internet stranici Vijeća i dostavlja podnosiocu i relevantnim institucijama.

Za ovaj član ne postoji nikakvo oblagloženje što samo po sebi dovoljno govori. Predloženo rješenje je problematično iz više razloga. Prije svega nije jasno o kojim pravima se radi. Isto nije ni u skladu sa tačkom 8. Preporuke CM/Rec(2010)12 Vijeća ministara zemljama članicama o sudijama: nezavisnost, efikasnost i odgovornosti koja glasi: “Kada sudije smatraju da je njihova nezavisnost ugrožena trebali bi moći zatražiti pomoć od sudskog vijeća ili nekog drugog nezavisnoga tijela, ili imati na raspolaganju drugo efikasno pravno sredstvo.” Ubacivanje povreda prava je široko postavljeno jer se ovim članom ne reguliše zaštita prava sudija nego njihova nezavisnost, kako spoljna tako i unutrašnja.

Nadalje, principijelno je neodrživo da se o zahtjevu koji se odnosi na povredu prava rješava u formi mišljenje, te da se mišljenjem može bilo ko od bilo koga nešto zahtijevati. Isto tako izostaje rješenje, šta ako podnosilac zahtjeva nije zadovoljan, da li ima pravo žalbe i kome? Takođe, propisivanje da se mišljenje objavljuje na internet stranici Vijeća je neprihvatljivo jer se ne zna svrha zbog čega se to čini. Ovo je posebno sporno u vezi sa naprijed navedenoj nepreciznošću,

odnosno šta sve može biti predmet zahtjeva, pa samim tim nepoznat je i nepredvidiv i sadržaj mišljenja. Za pretpostaviti je da će se zahtjev odnositi na lične situacije i prilike što podrazumijeva i obradu ličnih podataka, pa i posebne kategorije, u predmetnom mišljenju. Javno objavljivanje mišljenja, koje nesporno podrazumijeva i lične podatke, trebalo bi da podrazumijeva nesporan javni interes a u ovom slučaju on se i ne naslućuje.

Prijedlog: Da se iz stava (1) brišu riječi „povrijeđena njegova prava“ a iz stava (3) „objavljuje na internet stranici Vijeća“.

Члан 169. (Додатне активности)

ц) врши функцију у органима правосудне власти у које је именован – нејасна синтаagma шта значи појам „правосудне власти“ обзиром да то није уставни термин (трипартитна подјела власти на законодавну, извршну и судску)

д) учествује у раду органа струковних удружења судија и тужилаца до пет радних дана у току године. - konstituiše ograničenje u pogledu učestvovanja u radu удруženja.

У погледу става д) Predlaže se povećanje broja dana (do 10 radnih dana) dsustva po osnovu iz таčke d, iz razloga što to zahtijeva obim angažmana članova UO Udruženja u prisustvu sjednicama UO, ali i drugim aktivnostima: susreti sa predstavnicima međunarodnih organizacija i stranih država, učešće u konferencijama po pozivu međunarodnih organizacija i domaćih pravnih lica za učešće u aktivnostima bitnim za rad pravosuđa i položaj nositelja правосудне функције. Svaki član UO струковних удруženja ima obavezu biti prisutan na bar 3-5 sjednica UO.

Члан 169. (Додатне активности) За послове едукатора у центрима за едукацију судија и тужитеља је предвиђена је могућност одсуства у трајању од 10 дана у току године. Овај број дана би требало повећати на барем 15, како би се омогућило најквалитететним едукаторима да значајније учествују у едукацији судија и тужитеља, јер ће они постићи боље резултате, а не да се врши „праведна“ расподела могућности уčešća према свим регистрованим едукаторима.

Допуштено одсуство од пет радних дана за рад у струковним удружњима није довољно и не омогућава чак ни присуство свим редовим сједницама члановима управних одбора и представницима оgranака. Овај број дана би требало повећати минимално на 10.

Члан 172. (Примјена одредаба о извјештају о имовини и интересима)

Одредбе овога Одјелка о извјештавању о имовини и интересима имају за циљ јачање интегритета правосуђа, те спречавање сукоба интереса и других недопуштених утицаја у вршењу функције у правосуђу. а посебно спречавању неправилности из члана 176. став (8) овог Закона, и једнако се примјењују на судије, тужиоце, предсједнике судова, главне тужиоце, замјенике главног тужиоца и све чланове Савјета (у даљњем тексту: подносиоци извјештаја), осим ако није другачије назначено – **нуžno uskladiti sa ZZLP. Такође треба utvrditi које податке у складу са међународним standardima заиста trebamo dati.**

Preporuka XIII 174. GRECO је preporučio

(i) развијање ефикасног система за pregled годишњих финансијских извјештаја, укључујући одговарајуће људске и материјалне ресурсе, канале за сарадњу са надлежним tijelima и одговарајуће санкције за непоштивање propisa или нетачно извјештавање i

(ii) разматрање да се осигура објављивање финансијских података и лак приступ истима, уважавајући приватност и сигурност судија, тужилаца и њихових блиских рођака

5. **Član 173. (Izvještaj o imovini i interesima)**, u stavu (1) propisuje dužnost sudija i tužilaca da dostavljaju Vijeću svoj početni i godišnji izvještaj o imovini i interesima, uključujući i način i vrijeme sticanja i nabavnu vrijednost, o prihodima, interesima, obavezama, troškovima i garancijama za sebe, bračnog ili vanbračnog partnera, roditelje i djecu, kao i za druga lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu. U ostalim stavovima propisuje se: koje podatke sadrži izvještaj; da izvještaj sadrži i podatke koji nisu dostupni javnosti; da izvještaj sadrži detaljne podatke i o dodatnim aktivnostima koje su neplaćene, ali su po drugom osnovu od značaja za vršenje njegove funkcije; podatke o srođnicima koji rade u pravosuđu, advokaturi, pravobranilaštvu ili notarijatu i o kojim srođnicima se radi kao i druga pitanja u vezi podnošenja izvještaja.

Prije svega nije jasno zbog čega se traže podaci za roditelje i ponoljetnu djecu kao i za druga lica koja ne žive u zajedničkom domaćinstvu, a o proizvoljnosti govori improvizacija u stav (11) istog člana. Sasvim je izvjesno da će se gotovo u stopostotnom procentu koristi ova mogućnost. O nerazumijevanju svrhe obrade ličnih podataka, a to je sprečavanje sukoba interesa kako bi se obezbijedila nepristrasnost, govori i odredba u stavu (10) da lice koje nema potrebni status dostavlja izvještaj.

Nejasnim i nepreciznim odredbama pravi se nemoguća misija kako za Vijeće, odnosno Odjel za provođenje postupka po izvještajima (u daljem tekstu Odjel), tako i za same podnosioc izvještaja. Samim tim se uspostavlja mogućnost lake zloupotrebe. Široko postavljanje obima podataka koji se zahtijevaju i za podnosioca izvještaja i povezana lica ne može odoliti iole ozbiljnoj kritici. Kao i za druge obrade ličnih podataka koje se propisuju Poglavljem IX. nisu usaglašene sa ZZLP, kako je to navedeno u tački 3. ovog mišljenja, i nećemo se ponavljati.

Međutim, imajući u vidu da stav (1) člana 37. ZZLP jasno propisuje: „Ako je vjerovatno da će neka vrsta obrade, posebno posredstvom novih tehnologija i uzimajući u obzir prirodu, obim, kontekst i svrhe obrade, uzrokovati visok rizik za prava i slobode fizičkih lica, kontrolor podataka prije obrade provodi procjenu uticaja predviđenih obrada na zaštitu ličnog podatka.” potrebno je bilo sprovesti procjenu uticaja. Nesporno je da propisivanje obrade ličnih podataka na način kako je to predloženo u Prijedlogu zakona predstavlja visok rizik i da je procjena obavezna u skladu sa članom 37. stav (3).

Izuzeće sudije i tužioca je uređeno na adekvatan način drugim relevantnim zakonima i nije potrebno obrazlagati bespredmetnost prijedloga iz stava (6).

Prijedlog 1.: Da se mijenja član 173. Prijedloga zakona i da glasi „(1) Sudije i tužioci dužni su roku od 30 dana od dana prvog imenovanja dostaviti Vijeću izvještaj o imovini, stalnim prihodima te imovini svoga bračnog druga i maloljetne sa stanjem na taj dan, a ako je u toku obavljanja dužnosti došlo do bitne promjene istekom godine u kojoj je promjena nastala. Smatra se da je bitna promjena nastala ako je došlo do promjene u imovini i stalnim prihodima većim od 50.000,00 KM. (2) Sudije i tužioci u izvještaju iz stava 1. ovog člana dostaviti će podatke i o novčanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos njihove neto plate.“

Prijedlog 2.: Da se stav (2) i stav (5) u cjelosti brišu.

U članu 173 stav 3 treba da se iza riječi života, umjesto zapete stavi tačka i briše dalji tekst „koji se obračunavaju u skladu sa članom 175 stav 5 ovog zakona“.

Obrazloženje: ne može se ograničavati pravo licu koliko će trošiti svojih sredstava. Pravo raspolaganja je jedan od segmenata prava na imovinu koje je zagarantovano

članom 1 Protokola I uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja se neposredno primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima primat nad svim domaćim zakonima. Slobodna je volja vlasnika sredstava da raspolaže svojim sredstvima.

Da se briše stav 10 člana 173

Obrazloženje: ne može se od sudije ili tužioca tražiti da nakon što mu prestane mandat da dostavlja izvještaj o imovini, jer prestankom njegovog mandata prestaju sve njegove obaveze prema VSTS kao i sva prava VSTS prema licu kojem je prestao mandat. Drugo, to nije ni tehnički izvodljivo jer to lice obično posle prestanka mandata odlazi na selo na vikendicu gdje nema tehničke mogućnosti za popunjavanje izvještaja elektronskim putem. Ova odredba je u direktnoj suprotnosti sa sadržinom člana 1 Prijedloga zakona koja definiše predmet ovog zakona i u kojoj se uopšte ne pominju imovinski izvještaji. Takođe je u suprotnosti sa članom 172 ovog Prijedloga u kojem je rečeno da se odredbe Odjeljka o izvještajima o imovini i interesima primjenjuje na nosioce pravosudne funkcije u vršenju funkcije u pravosuđu i da se odnosi na sudije, tužioce, predsjednike sudova, glavne tužioce, zamjenike glavnog tužioca i sve članove Savjeta. Iz navedenih razloga pomenuti stav 10 člana 173 treba brisati.

Da se briše stav 13. člana 173.

Obrazloženja: Ovom odredbom se direktno ograničava pravo na raspolaganje i uživanje imovinom i ta odredba najgrublje krši član 1 Protokola I uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja se neposredno primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima primat nad svim domaćim zakonima. Pored toga nijednim propisom iz oblasti platnog prometa, finansijskog i bankarskog poslovanja nije ograničeno pravo pojedincu da može podići ukupan iznos plate u gotovini i imati to na raspolaganju u džepu, torbici ili na drugom sigurnom mjestu. Drugo, ova odredba ima retroaktivno dejstvo, što je suprotno jednom od osnovnih načela pravnog poretka i svake demokratski uređene država kao i ustavnom načelu o zabrani retroaktivnosti. Ovakvo ograničenje nije propisano ni za jedne izabrane ili imenovane predstavnike u organima vlasti na nivou BiH pa ni za delegate u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH koji su predlagači ovog Prijedloga zakona. Iz navedenih razloga pomenuti stav 13 člana 173 treba brisati.

Član 173. (Izvještaj o imovini i interesima)

Obaveza dostavljanja podataka o prihodima (plata, ostali prihodi) je u dosadašnjoj praksi stvorila niz problema za sudije i tužitelje, budući da je ostalo nejasno koliko detaljno podnosioci izvještaja moraju razvrstavati svoje prihode i po kojim stavkama. Obaveza da se prijavi ukupan prihod po osnovu rada i u vezi sa radom u sudu ili tužiteljstvu može se izvršiti navođenjem ukupnih prihoda prema stanju računa, što bi obuhvatilo plaću, naknade za prevoz, topli obrok, dnevnice, posebne troškove prevoza, itd. Pretjerana obaveza razvrstavanja ovih troškova stavlja preveliki administrativni teret sudijama i tužiteljima da razvrstavaju prihode koji su vidljivi na računu i čini ih podložnim disciplinskoj odgovornosti prema Odjelu zbog navodne „neadekvatne“ saradnje sa Odjelom. Isto se odnosi na obavezu prijavljivanja raznih oblika suvlasništva i zajedničkog vlasništva na nekretninama, te u vezi neriješenim suvlasničkim odnosima. Stoga bi ovdje trebalo naći odgovarajuću mjeru i metod prijavljivanja koji ne opterećuje sudije i tužitelje, pa to regulisati ili zakonom ili uputiti na pozdakovski akt koji mora biti jasan i ne stavljati preveliki

administrativni teret na sudije i tužitelja uz prijetnju da će „neadekvatna saradnja“ sa Odjelom voditi ili negativnom izvještaju, odnosno disciplinskoj odgovornosti.

Iznosi od 5.000,00 KM i 50,00 KM koji su fiksno navedeni u zakonu mogu predstavljati početni iznos, ali se moraju učiniti fleksibilnim za izmjenu u budućnosti (ne zakonom), u suprotnom će u bliskoj budućnosti ti iznosi postati pretjerano niski i staviti pretjeran teret na sudije i tužitelje u podnošenju izvještaja. Ovako nisko postavljen iznos predstavlja pretrajano zadiranje u pravo na privatnost sudija.

U stavu 1. tačka m) predviđena je dostava podataka o obavezama ako njihova pojedinačana vrijednost prelazi 500,00 KM ili ukupno 1000,00 KM godišnje. Ako je početna tačka u rashodima koji se moraju prijaviti 5.000,00 KM pojedinačno, onda je pretjerano nizak iznos od 500,00 KM za pojedinačnu obavezu, pri čemu nije ni dovoljno jasno o kakvim se obavezama radi.

U stavu 12. predviđeno je novčano kažnjavanje za člana porodice koji odbije dati podatke nosiocu pravosudne funkcije. Ova odredba je u direktnoj suprotnosti sa ranije predviđenim pravom nosioca pravosudne funkcije za člana porodice dostavi izjavu da odbija dati podatke o imovini, nema opravdanja u postizanju bilo kakve svrhe i krši princip proporcionalnosti iz člana 8. EKLJP. Postavlja se pitanje opravdanosti zadiranja u pravo na privatnost osobe koja nije nositelj pravosudne funkcije i koja se sklapanjem braka ili vanbračne zajednice nije obavezala na dostavljanje VSTV BiH izvještaja o imovini i interesima. Potpuno je suprotno pravu na privatnost te osobe propisivati kaznu ukoliko je odbila dati podatke o imovini. Prijedlog je brisati ovaj stav.

Stav 13. je nejasan, budući da je nejasno šta sudija ili tužitelj treba da uradi sa gotovinom u iznosu većem od 5.000,00 KM ukoliko je posjeduje, što nije nelegalno i ne može se nikome zabraniti. Opet se postavlja pitanje principa proporcionalnosti u postizanju svrhe koje izvještavanje o imovini treba da ostvari.

6. **Član 174. (Transparentnost)** propisuje da se izvještaj objavljuje na internetskoj stranici Vijeća u cilju jačanja integriteta, transparentnosti i povjerenja javnosti u rad pravosuđa, te radi sprečavanja sukoba interesa i drugih nedopuštenih uticaja u vršenju funkcije u pravosuđu. Takođe propisuju se izuzeci od objavljivanja određenih podataka, da prilozi nisu dostupni te da će javnosti biti dostupni ukupni iznosi štednje na bankovnim računima kao i rezerve gotovog novca podnosilaca izvještaja i članova domaćinstva. Stavom (6) propisuje se da po isteku tri godine nakon prestanka mandata podaci iz izvještaja nisu dostupni javnosti.

U obrazloženju se navodi da je javna dostupnost izvještaja putem interneta u skladu sa sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava (*Wypych* protiv Poljske, br. 2428/05). Nadalje se poziva na Preporuku za zemlje Zapadnog balkana o objavljivanju finansija i interesa javnih dužnosnika sa napomenom da su u drugim zemljama izvještaji dostupni javnosti bez ograničenja.

Prije svega popisivanje da se izvještaji objavljuju na internetskoj stranici Vijeća u cilju jačanja integriteta, transparentnosti i povjerenja javnosti u rad pravosuđa, te radi sprečavanja sukoba interesa i drugih nedopuštenih uticaja u vršenju funkcije u pravosuđu, je neprihvatljivo. Naime, kao što i glasi naziv Poglavlja IX., - Imunitet, nespojivost dužnosti i izvještavanje o imovini sudija i tužilaca, treba da propisuje samo što je u tom kontekstu, a to je sprečavanje sukoba interesa. Upotreba pojmova koji nisu određeni ni odredivi je neprihvatljivo, jer stvara pravnu nesigurnost, zbog nepredvidivosti. Samim tim dolazimo do Konvencije ujedinjenih nacija protiv korupcije koja pravi jasnu razliku između preventivnih mjera (Poglavlje II), i inkriminacije i primjena zakona (Poglavlje III), od koje se trebalo i krenuti.

Bosna i Hercegovina preduzima mjere, radi izvršenja međunarodno preuzetih obaveza, u skladu sa osnovnim načelima svog zakonodavstva. Pogrešno je pozivanje na presudu Evropskog suda za

ljudska prava (*Wypych* protiv Poljske, br. 2428/05) za propisivanje obrade ličnih podataka na ovakav način. U tom predmetu radilo se o lokalnom političaru, koji je u skladu sa zakonskim rješenjem bio u obavezi dostaviti deklaraciju sa minimumom podataka o imovini sa poreskom prijavom. Primjerak deklaracije se dostavljao poreskim organima koji su provodili postupke kao i za bilo koga drugog poreskog obaveznika, a minimum podataka o imovini političara se činio dostupnim javnosti preko interneta. Treba imati u vidu da je predmet iz 2005. godine i samim tim izmijenjene okolnosti, konkretno reformu u oblasti zaštite ličnih podataka, i u tom smislu posebno ojačano pravo „pravo na zaborav“.

Selektivno pozivanje na prepruke i mišljenja je bez ikakvog značaja, u smislu kvaliteta predloženih rješenja. Napomena da su u drugim zemljama izvještaji dostupni javnosti bez ograničenja, bez navođenja pojedinosti uporednom pravu i praksi, je takođe bez ikakvog značaja, i moglo bi se reći neozbiljno.

Svrha objave ličnih odataka na internetu: jačanja integriteta, transparentnosti i povjerenja javnosti u rad pravosuđa, te radi sprečavanja sukoba interesa i drugih nedopuštenih uticaja u vršenju funkcije u pravosuđu. To nije u skladu ni sa nadležnostima Odjela i članom 180. ovog Zakona gdje se decidno navodi „...utvrđivanja nespojivih funkcija ili sukoba interesa;“. Nedosljedno korištenje pojmova je neprihvatljivo, i nije u skladu sa Jedinstvenim pravilima, što utiče na kvalitet istog i predstavlja ozbiljnu prijetnju u budućoj primjeni. Norma je neprecizna samim tim svrha obrade ličnih podataka je nejasna a sama obrada nepredvidiva. Pojam „drugih nedopuštenih uticaja“ je proizvoljan i predstavlja opasnost za zloupotrebu.

Na loš kvalitet Prijedloga zakona generalno utiče i to što isti u opštim odredbama nije definisao značenje pojedinih izraza, a ni u samom tekstu to nije učinjeno. Sukob interesa jeste jasan pravni pojam i kao takav je jasno definisan članom 32. Prijedloga zakona, i tu ne postoji problem korištenja, jer proizilazi iz mnogih međunarodnih i domaćih pravnih akata. Sprečavanje sukoba interesa je pravni institut, odnosno sredstvo, kako bi se obezbijedilo jedno od osnovnih ljudskih prava – pravo na pravično suđenje, a s druge strane kao sredstvo sprečavanja sukoba interesa i prevencije korupcije. To je u skladu sa ključnim prioritetom iz Mišljenja Evropske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji, koji je decidan a glasi “usvajanje i provođenje propisa o sukobu interesa”, i sve mimo toga, ispitivanje porijekla imovine, korupcija odnosno kriminal, porezi i slično nije u skladu sa tim.

U obrazloženju se napominje da su u drugim zemljama izvještaji dostupni javnosti bez vremenskog ograničenja ne navodeći opet u kojim. Stav (1) člana 173. propisuje da sudije i tužioci „...dužni su dostavljati Vijeću svoj početni i godišnji izvještaj o imovini i interesima...“, stav (1) člana 174. da se izvještaji iz člana 173. ovog zakona objavljuju na internetskoj stranici Vijeća. Zakon poznaje dvije vrste izvještaja, i to početni i godišnji, i da li to znači da će se svi izvještaji, od početnog i svih godišnjih izvještaja, nalaze na internet stranici Vijeća do isteka tri godine nakon dana prestanka mandata, ili će se na stranici Vijeća nalazi samo zadnji izvještaj?

Predloženim rješenjima se propisuje obrada ličnih podataka podnosioca izvješta, kao i povezanih lica, objavljivanjem na internet stranici Vijeća i samim tim činjenjem dostupnih istih neograničenom broju lica u neograničenom vremenskom roku, a da to nije strogo nužno za ciljeve koji se žele postići.

U ovom kontekstu, propisivanje objavljivanja izvještaja na internet stranici, relevantne su presude Suda Evropske unije pa tako, između ostalog, presudom u predmetu C-204/21 Suda Evropske unije je odlučivao po tužbi Evropske komisije protiv Republike Poljske. Naime, Komisija je tvrdila

da je Republika Poljska izmjenama određenih zakona kojima se od sudije različitih sudova obvezuju na podnošenje pisanih izjava o njihovu članstvu u udruženju, neprofitnoj organizaciji ili političkoj stranci, kao i o funkcijama koje u njima obavljaju, i da se njima nalaže objava takvih informacija dostupnim na internetu povrijedila pravo na poštovanje privatnog života i pravo na zaštitu ličnih podataka, koja su zagarantovana članom 7. i članom 8. stavom 1. Povelje kao i članom 6. stavom 1. prvim podstavom tačkama (c) i (e), članom 6. stavom 3. i članom 9. stavom 1. Opšte uredbe o zaštiti podataka. Sud je utvrdio da sporne odredbe povređuju pravo na poštovanje privatnog života i pravo na zaštitu ličnih podataka u dijelu u kojem se odnose na prikupljanje i objavu na internetu ličnih podataka o trenutnom ili prethodnom članstvu u udruženju i o trenutnom ili prethodnom obavljanju funkcija u tom udruženju ili neprofitnoj organizaciji.

Takođe, u predmetu C-184/20 Sud je odlučio da se nacionalno zakonodavstvo kojim se predviđa objava na internetu izjave o privatnim interesima koju su dužni podnijeti svi direktori ustanova koje primaju javna sredstva posebno što se, među ostalim, ta objava odnosi na lične podatke koji se odnose na bračnog druga, vanbračnog partnera ili partnera te bliskih lica koje poznaje podnosilac izjave, a koje mogu dovesti do sukoba interesa te na svaku transakciju izvršenu tokom posljednjih dvanaest kalendarskih mjeseci, a čija vrijednost prelazi 3000 eura, protivne članu 6. stavu 1. prvi podstav tačka c) i članu 6. stav 3. Opšte uredbe o zaštiti podataka a u vezi s članovima 7. i 8. te članom 52. stav 1. Povelje o osnovnim pravima Evropske unije. Sud, između ostalog, zaključuje da objavljivanje navedenih podataka može ta lica izložiti "...ponovljenim ciljanim oglašavanjima, direktnom marketingu ili čak riziku od krivičnih djela."

Treba podsjetiti da je Bosna i Hercegovina ratifikovala Konvenciju Vijeća Evrope o zaštiti lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka. Takođe, Bosna i Hercegovina je Sporazumom o stabilizaciji preuzela obavezu usklađivanja zakonodavstva, koje se odnosi na zaštitu ličnih podataka, s pravom Zajednice i drugim evropskim i međunarodnim zakonodavstvom o privatnosti.

Bosna i Hercegovina je ratifikovala Konvenciju Vijeća Evrope o pristupu zvaničnim dokumentima i donijela odgovarajuća zakonska rješenja o slobodi pristupa informacijama. Značajno je praviti razliku između javnog interesa i interesovanja javnosti što nisu jednoznačni pojmovi.

Da se radi o lošim prijedlozima, što proizilazi iz pogrešnog razumijevanja zaštite ličnih podataka, svjedoči i prijedlog za izuzeće od objavljivanja iz tačke h) stava (2) koja glasi: "lične podatke sadržane u izvještaju, koji se ne odnose na podnosioca izvještaja i lica iz člana 173. stav (1) ovog zakona." Naime svi podaci u izvještaju su lični podaci jer se odnose na već identifikovana lica.

Isto tako rješenje koje proizilazi iz predloženog stava (7) je neprihvatljivo jer se radi o čistoj improvizaciji, po mnogo čemu, i nepotrebno ga je obrazlagati.

Sam naziv člana "transparentnost" je negacija suštine prava na zaštitu ličnih podataka. U vrijeme vještačke inteligencije propisivanje objavljivanja ličnih podataka na predmetni način je zastrašujuće, posebno imajući u vidu da će ti podaci biti dostupni i zlonamjernim licima.

Prijedlog: Da se mijenja stav (1) člana 174. Prijedloga zakona i da glasi „ (1) Podacima iz izvještaj iz člana 173. ovog zakona javnost ima pravo pristupa u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini.“

Treba brisati stav 4 člana 174

Obrazloženje: Navedena norma krši pravo na privatnost i Zakon o zaštiti ličnih podataka, kao i propise o bankarskom poslovanju gdje su računi klijenata i pogotovo iznosi na računima bankarska tajna i ne mogu biti dostupni drugi licima osim samo nadležnim organima i to povodom vođenja odgovarajućeg postupka protiv imaoa tog računa. Ova odredba je u suprotnosti sa članom 8 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja se neposredno primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima primat nad svim domaćim zakonima. Iz navedenih razloga pomenuti stav 4 člana 174 treba brisati.

Treba brisati stav 6 člana 174

Obrazloženje: prestankom funkcije sudije ili tužioca prestaje nadležnost VSTS, pa i u domenu dostupnosti izvještaja o imovini lica koje više nema status sudije ili tužioca. Ova odredba takođe zadire u načelo privatnosti iz člana 8 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja se neposredno primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima primat nad svim domaćim zakonima, kao i Zakona o zaštiti ličnih podataka. Iz navedenih razloga pomenuti stav 16 člana 174 treba brisati.

Član 174. (Transparentnost) U vezi stava 5. prijedlog je da se na internet stranici objave samo inicijali imena i prezimena srodnika, a da se puni podaci dostavljaju po opravdanom zahtjevu onih koji te podatke zatraže od obrađivača osobnih podataka.

7. **Član 175. (Provjera i analiza podataka)** propisuje ovlaštenje Odjela da vrši provjere i analizira podatke iz izvještaja o imovini i interesima, vrste provjera, šta podrazumijeva finansijski priliv a šta finansijski odliv do toga da je postupak provjere zatvoren za javnost a da će se rezultati provjere objaviti na internet stranici Vijeća.

U obrazloženju se navodi preporuka Grupe država Vijeća Evrope te Preporuku za zemlje Zapadnog Balkana o objavljivanju finansija i interesa javnih službenika (2014), gdje se preporučuje da se razvije: „efikasan sistem za pregled godišnjih finansijskih izvještaja, uključujući i odgovarajuće ljudske i materijalne resurse, i kanale saradnje s relevantnim organima.“ Te da: "Izvještaji o finansijama i interesima služe kao sredstvo za sprečavanje i otkrivanje sukoba interesa i nedozvoljenog bogaćenja među javnim dužnosnicima".

Treba odmah primijetiti da se predloženim radikalnim rješenjem mijenja stav (1) člana 86b. važećeg Zakona o VSTV koji glasi: "Poštujući zakonima utvrđene nadležnosti organa, institucija i drugih pravnih lica koji vode evidencije iz člana 86c. stav (4) ovog zakona, Odjel za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona redovno provjerava tačnost, cjelovitost i istinitost prijavljenih podataka i analizira podatke iz izvještaja o imovini i interesima u svrhu utvrđivanja nespojivih aktivnosti i potencijalnog sukoba interesa." Ovo je važna činjenica jer se predloženim rješenjem, podržanim i drugim rješenjima iz Prijedloga zakona, Odjelu daju istražna ovlaštenja a ovaj Odjel to nije niti smije biti.

U Bosni i Hercegovini važe mnogi zakoni koji se, bez diskriminacije odnose na sve, kao što su: krivični zakoni, poreski zakoni, Zakoni o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, o ispitivanju porijekla imovine i sl. Tim zakonima se štite određene vrijednosti, u zakonitim procedurama od strane nadležnih organa. Predloženim rješenjima se narušava

uspostavljeni sistem i Odjelu se daju nadležnosti i ovlaštenja koja su već dodijeljena drugim javnim organima.

Stav (2) propisuje tri vrste provjera i to: formalnu, redovnu i dodatnu a stav (7) ovog člana propisuje se da će se rezultati provjere objaviti na internet stranici Vijeća. Stav (1) člana 177. Prijedloga zakona propisuje da se dodatna provjera okončava informacijom i šta ta informacija sadrži. Nejasno je kako se okončavaju druge dvije provjere, i da li se objavljuje informacija iz stava (1) člana 177. Prijedloga zakona!?

Očigledna diskriminacija koja proizilazi iz predloženih rješenja ogleda se i iz preporuke na koju se predlagač poziva a odnosi se na sve javne dužnosnike a ne samo na sudije i tužioce. Pa tako izvještaji o imovini i finansijskim interesima zaposlenih u Odjelu se neće objavljivati na internet stranici Vijeća a sudija i tužilaca hoće.

Prijedlog 1: Da se izmijeni stav (1) člana 175. Prijedloga zakona na način da se zadrži sada važeće rješenje iz člana 86b. Zakona o VSTV.

Prijedlog 2: Da se iz stava (7) člana 175. Prijedloga zakona briše zarez i riječi „...a rezultati provjere se objavljuju na internet stranici Vijeća“.

Da se briše stav 5 člana 175

Obrazloženje: ne može Odjel u okviru VSTS, ma kako se on zvao, određivati kolike će troškove imati sudija ili tužilac čime on neovlašćeno preuzima pravo raspolaganja imovinom drugog lica bez njegovog odobrenja ili saglasnosti. Ova odredba ne samo da je suprotna članu 1 Protokola I uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja se neposredno primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima primat nad svim domaćim zakonima, već se kosi i sa zdravim razumom. Ovi troškovi su mogu kretati u okviru iznosa kojim sudija ili tužilac raspolaže u tom momentu i ne može se ograničiti sudija ili tužilac koliki iznos će trošiti. Ovo je najgrublja povreda člana 1 1 Protokola I uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja se neposredno primjenjuje u Bosni i Hercegovini i ima primat nad svim domaćim zakonima i člana 8 Konvencije. Iz navedenih razloga pomenuti stav 5 člana 175 treba brisati.

Član 175. (Provjera i analiza podataka)

Načelne odredbe člana 175. govore o provjeri i analizi podataka, ne o finansijskoj istrazi protiv sudija i tužitelja, pa stoga takve provjere i analize po svojoj sadržini i ne smiju preći u provođenje finansijske istrage sudije ili tužitelja. Ako se ukaže osnov sumnje da je učinjeno krivično djelo radi kojeg je potrebno provođenje finansijske istrage, pokrenuti će se na odgovarajući način krivični postupak.

U stavu 5. predviđeno je da Odjel donosi procjenu životnih troškova za prethodnu godinu koja se uzima u obzir prilikom provjere izvještaja. Očita manjkavost ove odredbe je što može dati samo prosjek tih troškova, a kod provjere izvještaja u odnosu na svakog sudiju ili tužitelja potrebno je pojedinačno provjeriti stvarnu potrošnju za svrhu „životnih troškova“, koja zavisi od životnog stila koji se može kretati u okviru ukupnih prihoda. Ovu odredbu je potrebno izmijeniti na način da se uzme u obzir prvenstveno stvarni nivo potrošnje pojedinca na životne troškove.

8. **Član 176. (Provođenje dodatne provjere)** propisuje postupak dodatne provjere, kada se ona vrši, prikupljanje dodatnih informacija, podnošenje anonimnih prijava o netačnosti navoda u izvještaju, sporazum o saradnji s organima, institucijama i drugim pravnim licima te o nepravilnostima koji se mogu utvrditi u postupku dodatne provjere.

Ono što je najspornije jeste propisivanje prikupljanja podataka kod dodatne provjere stavu (3) gdje se tačke a) i b) završavaju skraćenicom i slično što u praksi treba da znači neograničeno. Ovakvo proizvoljno propisivanje obrade ličnih podataka bez ikakvih ograničenja je negacija prava na zaštitu ličnih podataka.

Nadalje, u obrazloženju se navodi da je ova nadležnost, za prikupljanje dodatnih informacija od podnosilaca izvještaja i od trećih strana, standardna karakteristika pristupa na cijelom Zapadnom Balkanu i šire. Takođe se navodi tačka br. 8.6 iz Preporuke za zemlje Zapadnog Balkana o objavljivanju finansija i interesa javnih dužnosnika (2014.) koja glasi "Radi utvrđivanja tačnosti dostavljenih podataka, nadzorno tijelo mora izvršiti unakrsnu provjeru podatka kod velikog broja državnih baza podataka. Nadzorno tijelo bi takode trebalo imati i pristup javnim ili na dobrovoljnoj osnovi dostupnim privatnim podacima i trebalo bi imati mogućnost vršenja (vanjskih) inspekcija imovine u pojedinim slučajevima".

Prijedlog zakona ne prati Preporuku na koje se pozivaju. Preporuke, a ne samo one, poznaju unakrsnu provjeru podataka kroz državne baze podataka a ni u kom slučaju od bilo kog domaćeg ili inostranog pravnog ili fizičkog lica kako se to predlaže.

Provjera kroz evidencije kojima raspolaže javna vlast nisu sporne. Međutim, propisivanjem svega ostalog je neustavno i neodrživo posebno prikupljanju podataka od „bilo koje fizičkog“. Prikupljanje ličnih podataka od fizičkog lica je zadiranje u njegovu privatnost i to se bez odluke suda ni u kom postupku ne smije činiti. Da apsurd bude veći za fizičko lice članom 183. propisuje se kazna u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM, i za ne dostavljanje podataka Odjelu ili za ne davanje podataka za izvještaj.

Osim toga dodaje se novi stav (5) kojim se propisuje da pristup podacima, odnosno dostavljanje Odjelu istih, nije uslovljeno odredbama bilo kog zakona, a u nastavku se stavom (7) poništava bankarska tajna. O proizvoljnosti odnosno protivustavnosti predloženog rješenja govori i to da i organi gonjenja izvršioca krivičnog djela nemaju ovakva ovlaštenja, već moraju tražiti odobrenje suda.

Propisivanje podnošenja anonimnih prijava je delegitamacija VSTV, jer proizilazi iz nevjerovanja, a s druge strane uspostavlja se neograničena mogućnost zloupotreba bez ikakve odgovornosti, što je i sada često prisutno u praksi. U pravilu podnosilac prijave ne može biti anonimna prema javnom organu, osim ako dokazi očigledno ukazuju na određenu protivzakonitost, gdje prijave i ne mora biti. O zloupotrebama anonimnih prijava suviše je govoriti.

Prijedlog 1: Da se član uskladi sa citiranom tačkom preporuke na način da se provjere vrše samo putem evidencija koje vode javni organi a sve ostalo briše.

Prijedlog 2. Da se u tačka f) stava (1) izmijeni na način da iza zareza glasi „koja ne može biti anonimna;“

Члан 176. (Провођење додатне провјере)

д) када је извјештај о имовини и интересима насумично одабран путем софтверске апликације - зашто би се радила накнадна насумична провјера softverom?

ф) у случају образложене пријаве о нетачности навода у извјештају, која може бити и анонимна; Kako neko može podnijeti obrazloženu prijavu o FI tužioca o netačnim navodima u izvještaju ako je izvještaj povjerljiv? (2) Додатна провјера из става (1) тачка д) овог члана проводи се на најмање свих поднесених извјештаја у календарској години – uspostaviti kriterije zbog čega se dodatna provjera provodi na najmanje 10% svih podnesenih izvještaja

U članu 176. (Provođenje dodatne provjere) u stavu (1) tačka a) mijenja se i glasi: a) ako usporedba dostavljenih podataka u redovnoj provjeri izvještaja ukazuje na nesrazmjer prihoda, rashoda i imovine;" U članu 176. u stavu (8) tačka d) mijenja se i glasi: d) nesrazmjer između podataka o приходима, rashodima i имовини, који подносилац извјештаја не може објаснити;"

Pored ovoga smatramo nužnim da se Zakonom propišu elementi za definisanje pojma nesrazmjera iz stava (1) tačka a) i stava (8) tačka d) ovog člana, ili da se to ostavi u nadležnost Vijeću, ali uz zakonsko propisivanje elemenata који definišu pojam nesrazmjere i očigledne nesrazmjere.

Član 176. (Provođenje dodatne provjere)

U stavu 1. tačka a) propisan je nesrazmjer između finansijskog priliva i odliva. Ova odredba je ključna za osiguranje nezavisnosti судија и туžiтелја и мора бити јасно одређено шта представља несразмјер. Приједлог је да се уведе појам „очит несразмјер“, који би био довољно флексибилан да органу који одлучује омогући стварну процјену, имајући у виду комплексност процјене сразмјера финансијских прихода и rashoda.

U stavu 1. tački f) potrebno je brisati да ће се поступати и по анонимној пријави, будући да ће то мотивисати злонамјерене пријаве против судија и туžiтелја. Треба оставити пракси да заузме став када ће се поступати по анонимним пријавима, али на начин да се не мотивишу злонамјерни притисци на судије и туžiтелје од стране оних који су незадовољни њиховим одлукима, будући да је у том правцу потребно djelovati demotivirajuće, а не излагати судије и туžiтелј неprimjerenom притиску.

Odredba propisuje u tački c) i mogućnost pribavljanja јавно доступних података, попут података објављених на друштвеним мрежама, интернетским stranicama или у медијима, што с обзиром на врло широку и непровјерљиву базу извора тих информација омогућава додатну провјеру и онда када се ради о обичним insinuacijama.

Stav 5. је сувишан, јер је непотребно наводити да се приступ подацима врши у складу са овим законом, док је нејасан дио у којем се наводи да „није условљено одредбама других закона“. Naprotiv, nemoguće је овим законом derogirati друге законе, као npr. Закон о заштити личних података, ukoliko је то био циљ ове одредбе. Predlažemo bristati ovaj stav.

U stavu 8. potrebno је, као што је prethodno pomenuto, precizirati да неправилности које утичу на резултат извјештаја морају бити значајније, а не minorne. Prelažemo у односу на neodstatak података у извјештају preformulisati у значајан nedostatak података у извјештају, navođenje netačnih података у свјесно navođenje netačnih података у извјештају који утичу на cjelokupan извјештај, прикривање имовине, обавеза, прихода или rashoda и свјесно прикривање имовине, прихода или rashoda које озбиљно утиче на извјештај, те несразмјер definisati као очит несразмјер којег подносилац не може valјно објаснити.

9. Član 177. (Rezultat dodatne provjere) propisuje да се поступак провјере окончава информацијом која садржи одређене податке, те да се ukoliko је utvrđena једна или више неправилности smatra да је ishod провјере негативан, као и друге податке од важности за zaključivanje провјере. Nadalje, stav (4) се propisuje да: “ Podnosilac извјештаја може против

informacije o provedenoj provjeri sa negativnim ishodom tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine, u roku od osam dana od dana dostave informacije. O tužbi odlučuje Apelaciono odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine, u vijeću od troje sudija.“ Stavom (9) propisuje se donošenje odluke o razrešenju na osnovu negativne provjere utvrđene pravosnažnom informacijom a stavom (10) da se protiv te odluke ne može voditi upravni spor. Stavom (11) propisuje se pretposkavka krivnje u disciplinskim postupcima i obavezi podnosioca izvještaja da dokaže suprotno. Stavom (13) propisuje se dostavljanje informacije sa podacima, bez obzira na ishod provjere, nadležnim organima radi provođenja nadležnosti tog organa. I na kraju se stavom (14) nova vrsta provjere – ponovljena provjera.

U obrazloženju se navodi da se postupak provjere okončava informacijom o provedenoj kontroli te da, ukoliko je utvrđena jedna ili više nepravilnosti, se smatra da je ishod provjere negativan. U nastavku se navodi da u slučaju negativnog ishoda slijedi automatski poništavanje odluke o imenovanju. Ovim članom uvodi se i institut obrnutog tereta dokazivanja u slučaju pokretanja disciplinskog postupka na osnovu rezultata dodatne provjere, a isto se opravdava da to nije novina i da postoji u KZ BiH, član 110a., kao i u Zakonu o zabrani diskriminacije, član 15. Obrazloženje je neubjedljivo i nedovoljno za ovakva predložena rješenja.

Prije svega propisivati pravo na pokretanje upravnog spora protiv informacije o provedenoj provjeri i nemogućnost pokretanja spora protiv odluke o razrešenju dovoljno govori o kvalitetu predložene norme. Ovo rješenje se ne obrazlaže pa ćemo i mi izbjeći komentarisati kao suvišno, jer samo dovoljno govori o sebi.

Nadalje, ako disciplinski tužilac podnese disciplinsku tužbu u vezi sa negativnim ishodom provjere tada nastaje prezumcija krivnje, odnosno da je počinjen disciplinski prekršaj. Pozivanje na KZ BiH je neprikladno na šta je već ukazivano, a radi se o tome da Odjel nije nikakav istražni organ ili organ gonjenja, a podnosioci izvještaja ni u kom slučaju osumnjičeni.

Međutim, o neodrživosti predloženog rješenja najbolje pokazuje odredba, iz stava (1), kojom se propisuje da se postupak provjere okončava informacijom, koja sadrži prikupljene informacije, te podatke o ishodu provjere i druge podatke od važnosti za zaključivanje provjere. Informacijom se kao službenim aktom ne može okončati ni jedan službeni postupak pogotovo ne postupak kojim ima značajne pravne posljedice za bilo koga, a u ovom slučaju to su podnosioci izvještaja. Nikakvom informacijom, bilo kog organa, ne mogu se ograničavati ljudska prava. Informacija je službeni akt kojim javi organ ili službeno lice informiše o nečemu, i samim tim ima i subjektivnu dimenziju.

Šta znači standard dokazivanja disciplinskog prekršaja, kojim kriterijima je propisan standard dokazivanja? Ovakvim tretmanom se u nepovoljan položaj stavlja nosilac pravosudne funkcije koji, ako nema jasan standard dokazivanja zasnovan na kriterijima, a ne na slobodnoj ocjeni доказа u disciplinskom postupku (analogne odredbe ЗПП), онда не ужива принцип правне сигурности посебно што је онда дужан у складу са ставом 6. терет доказивања пада на носиоца правосудне функције.

Prijedlog: Da se izmijeni kompetan član 177. Prijedloga zakona u skladu sa naprijed navedenim, odnosno da se učini ustavnim.

Član 177. (Rezultat dodatne provjere)

Stav 2. izmijeniti na način da glasi: Ukoliko je dodatnom provjerom utvrđena jedan ili više nepravilnosti iz člana 176. stav 8. ovog zakona, Odjel će VSTV-u dostaviti izvještaj o izvršnim

provjerama sa prijedlogom da VSTV utvrdi da je izvještaj negativan. U skladu sa navedenim, u stavu 4., u drugoj rečenici, umjesto riječi: „U slučaju negativnog ishoda dodane provjere, te u slučaju nedostavljanja izvještaja u propisanim rokovima“, treba da stoji: „U slučaju da VSTV ocijeni izvještaj negativim, te u slučaju da VSTV ocijeni da izvještaj nije dostavljen u propisanim rokovima iz neopravdanih razloga“.

Obrazloženje prethodnih izmjena je da odluke o tome da li je izvještaj o imovini sudije ili tužitelja negativan, odnosno da li je sudija ili tužitelj propustio iz neopravdanih razloga da dostavi izvještaj, treba da donosi regulatorno tijelo, a ne Odjel kao stručna služba Sekretarijata. Odjel i njegovi stručni saradnici vrše stručne poslove, ali oni ne mogu donositi odluke koje utiču na status sudija i tužitelja. VSTV je osnovan, i to je njegova osnovna funkcija, da donosi odluke koje se tiču izbora, imenovanja, razrješenja, disciplinskog kažnjavanja sudija i tužitelja i dr., kako bi se osigurala primarno nezavisnost pravosuđa. Čitav zakon je uređen na tom principu da odluke donosi VSTV, dok stručne službe Sekretarijata vrše stručne poslove u svrhu pripreme za donošenje odluka od strane VSTV. Uostalom, to zahtijevaju član II/3 Ustava BiH i član 6. stav 1. EKLJP, što proizlazi iz presude Suda BiH broj S1 3 U 053551 25 U od 17.12.2025. godine, a u tom smislu vidjeti i članove 2., 13., 19., 20., 22., 23., 32., 34. i 36. Mišljenja Savjetodavnog vijeće evropskih sudija br. 27 (2024), i članove 28., 30. i V. tačka f), Mišljenje Savjetodavnog vijeća evropskih sudija broj 21 (2018), koji naglašavaju potrebu primjene člana 6. na disciplinske postupke prema sudijama, potrebu da kod odlučivanja budu isključeni članovi disciplinskih tijela koja su učestvovala u istraživanju, primjenu garancija iz člana 6. EKLJP, obrazloženje odluke, pravo na žalbu sudu, itd. Stručna služba Sekretarijata ne ispunjava tražene garancije da odlučuje o statusnim pitanjima sudija i tužitelja kao nositelja pravosudnih funkcija, ona može pripremiti materijal za donošenje odluke i tu se završava nadležnost stručne službe. Predlažemo dosljedno uskladiti tekst zakona u cjelosti u skladu sa ovim shvatanjem.

Član 178. (Registar izvještaja) Smatramo da je rok iz stava 2. predug i da je dovoljno 3 godine.

10. **Član 179. (Odjel za provođenje postupka po izvještajima)** propisuje da Vijeće uspostavlja Odjel u okviru Sekretarijata Vijeća, njegovu nezavisnost, da Odjelom samostalno rukovodi šef Odjela, da šef Odjela mora ispunjavati uslove iz Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine kao i posebne uslove propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Sekretarijatu. Nadalje da se na zaposlene u Odjelu primjenjuju odredbe Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine. Stavom (6) propisuju da sigurnost i privatnost informacija, komunikacija i druge bitne infrastrukture Odjela su zagarantovane, a zaposleni u Odjelu dužni su čuvati sigurnost i povjerljivost informacija i komunikacija u skladu s pravilnikom koji uređuje sigurnost tajnih podataka i sigurnost zaposlenih u Odjelu, koji, na prijedlog direktora Sekretarijata donosi Vijeće, te osigurati zaštitu ličnih podataka. Stavom (7) i (9) se propisuje sticanje uslova za pristup, korištenje i čuvanje tajnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.

U obrazloženju je ukratko prepričan sadržaj člana i na kraju se poziva na Izvještaj stručnjaka o pitanjima vladavine prava u BiH (Priebe izvještaj).

Predloženo rješenje je u suprotnosti sa članom 47. i 52. Zakono o upravi Bosne i Hercegovine koji propisuju da se organi uprave osnivaju zakonom a ne unutrašnje organizacione jedinice, te da pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donosi rukovodilac organa. Ovim se zakonodavni organ miješa u nadležnosti organa uprave i time preuzima odgovornost za funkcionisanje istog, što je neprihvatljivo.

Predloženo rješenje je u suprotnosti i sa stavom (2) člana 2. Prijedloga zakona koji propisuje da je Vijeće samostalna i nezavisna institucija. Dakle, pokšava se u nezavisnom organu uspostaviti takođe nezavisni organ što je nemoguće, jer nezavisnost nije forma nego suština. O negaciji nezavisnosti Odjela više u komentaru člana 181. Prijedloga zakona koji propisuje vanjsko praćenje rada istog od, opet, nezavisnih stručnjaka.

Osim toga ovaj predlog je diskriminirajući na način da državni službenici Odjela, ne prolaze test integriteta jer se njihovi imovinski kartoni ne provjeravaju i ne objavljuju u skladu sa članom 16. Zakona o državnoj službi BiH. Dakle oni koji provjeravaju i analiziraju podatak podnosioca izvještaja nisu na taj način provjereni što narušava njihov legitimitet. Imajući u vidu navedeno, što znači da su to državni službenici koji će između ostalog odlučivati o pravima sudija i tužilaca, je paradoksalno. Državni službenici ne mogu imati legitimitet da postupaju u ovim slučajevima iz jednostavnog razloga jer za to nemaju potrebno znanje i iskustvo.

Pogrešno je pozivanje na Zakon o zaštiti tajnih podataka jer po prirodi stvari, imajući vrijednosti koje taj Zakon štiti, službenici se i neće sretati sa tajnim podacima po tom Zakonu. Naime, po članu 1. Zakona o zaštiti tajnih podataka tajni podaci se odnose na javnu sigurnost, odbranu, vanjske poslove ili obavještajnu i sigurnosnu djelatnost, a nikako na sprečavanje sukoba interesa. Osim toga u stavu (7) se propisuje "...a po potrebi..." a da se ne zna o kojoj, kakvoj i čijoj potrebi se radi, što je samo po sebi neprihvatljivo jer je nepredvidivo.

Predlagač pogrešno razumije materiju i umjesto da u prvi plan postavi Zakon o zaštiti ličnih podataka on greškom postavlja Zakon o zaštiti tajnih podataka. O tome govori kraj stava (7) gdje na kraju odredbe dodaje „... te osigurati zaštitu ličnih podataka.“ Samim tim otvaraju se mnoga pitanja na koja, sa sigurnošću se može tvrditi, nema odgovor ni predlagač. Poput odgovornosti za zakonitu obradu ličnih podataka, da li je kontrolor Vijeće ili Odjel, a posebno u kontekstu zaštite ličnih podataka pitanja su koja se nameću posebno kod vanjskog praćenja rada Odjela.

Prijedlog: Izmijeniti član prema naprijed navedenom.

Član 179. (8) Disciplinski je odgovoran zaposleni u Odjelu koji je dao netačne ili nepotpune podatke prilikom prijema na upražnjenu poziciju ili prilikom sigurnosne provjere, te koji je prekršio dužnost iz stava (6) ovog člana.

– komentar dodati još i ovo NE SAMO DISCIPLINSKI NEGO I KRIVIČNO I ODMAH SE RAZRJEŠAVA DUŽNOSTI I DOBIJA OTKAZ.

11. **Član 180. (Nadležnosti i transparentnost Odjela)** propisuje nadležnosti i transparentnost Odjela.

Za ovaj član Prijedlog zakona nema obrzloženje.

Ponavljamo naprijed navedeni problem o suprotnosti ovog rješenja sa Zakonom o upravi Bosne i Hercegovine. Osim toga treba reći da naziv člana i struktura ne odgovaraju Jedinostvenim pravilima, jer je teško u logičku cjelinu povezati odnosno zaokružiti „nadležnost“ i „transparentnost“. Problematično je što predlagač ne pravi razliku između nadležnosti i ovlaštenja, što svakako utiče na kvalitet zakona i izvjesne probleme u primjeni.

Stav (2) propisuje da Odjel donosi i redovno revidira dodatne kriterije rizika na temelju kojih se izvještaji odabiru za dodatnu provjeru u skladu sa članom 176. stav (1) tačka h), kao i metodologiju rada, postupka provjere i analize podataka, te procjenu troškova, a stavom (3) da su ti akti

povjerljivi i dostupni isključivo Odjelu i stručnjacima za vanjsko praćenje. Problem je što član 176. stav (1) nema tačku h).

Veći problem predstavlja kontradiktornost i nezakonitost propisivanja da opšti akti javnog organa nisu dostupni javnosti pa ni nosiocima podataka što je u suprotnosti sa jednim od osnovnih principa transparentnosti iz ZZLP. Opšti akti organa se ne objavljuju a istovremeno se propisuju obimne objave ličnih podataka podnosioca izvještaja, što je nelogično. Osim toga to je u suprotnosti i sa stavom (6) člana 99. Zakona o upravi BiH, koji propisuje obavezu objavljivanja opštih akata.

Stavom (5) propisuje se transparentnost Odjela uspostavljanjem sistema podnošenja prijava javnosti o netačnosti navoda u objavljenom izvještaju o imovini i interesima i prigovora na objavljene rezultate analiza i provjera izvještaja o imovini i interesima. O prijavama je već rečeno uz član 176. Prijedloga zakona. Međutim, problem se pojavljuje kod tumačenja podnošenja prigovora na objavljene rezultate analiza i provjera izvještaja o imovini i interesima. Uz član 175. prijedloga zakona komentarisana je nedosljednost i nejasnoća oko okončanja provjera i objavljivanja. Sada se ovim dodatno otvaraju pitanja jer se pojavljuje i pojam “analiza” a ne daje se odgovor o kakvoj i čijoj analizi se radi. Pojam prigovor upućuje na nosioca podataka odnosno podnosioca izvještaja. Ako je to tako, to se ne može podvesti pod transparentnost Odjela, a s druge strane pravo na prigovor bi trebalo konstituisati drugom odredbom. Podsjećamo u tom kontekstu na niz prava koja nosiocu podataka daje ZZLP.

Stavom (6) propisuje da se informacije o imovini i djelatnosti zaposlenih u Odjelu objavljuju u skladu sa ZZLP, te da su zaposleni dužni jednom godišnje ažurirati objavljene informacije. Ovakvo propisivanje je sasvim proizvoljno i protivzakonito jer ZZLP ne propisuje objavljivanje ličnih podataka već je to regulisano Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini uzimajući u obzir između ostalog i dredbe ZZLP.

Prijedlog: Izmijeniti član prema naprijed navedenom.

Član 180. (Nadležnost i transparentnos Odjela)

Stavovi 2. i 3. propisuju da Odjel donosi redovno revidira dodatne kriterije rizika kao i metodologiju rada, postupak provjere i analize podataka, te procjenu troškova u skladu sa članom 175. stav 5. ovog zakona i da su ti akti povjerljivi i dostupni isključivo Odjelu i stručnjacima za vanjsko praćenje. Ovakvo zakonsko rješenje onemogućava bilo kakvu predvidljivost u postupanju Odjela kao i kontrolu pravilnosti primjene tih akata od strane Odjela i suprotan je osnovnom zahtjevu za transparentnošću postupka izvještavanja o imovini.

Stav 5. propisuje da rad Odjela zasniva se na principu transparentnosti. Odredba stava 3. ovog člana onemogućava ostvarenje tog principa.

12. **Član 181. (Vanjsko praćenje rada Odjela i disciplinskih postupaka)** propisuje da će Vijeće u svrhu praćenja rada Odjela, kao i praćenja cjelokupnog funkcionisanja Odjela, te praćenja disciplinskih postupaka pokrenutih na osnovu rezultata provjere izvještaja, angažovati stručnjake koji imaju savjetodavnu ulogu. Da stručnjaci imaju neposredan i neometan pristup svim informacijama, podacima o licima i njihovim izvještajima, kao i dokumentaciji kojom raspolaže Odjel, osim podataka koji su zaštićeni propisima o zaštiti tajnih podataka. Nadalje, da stručnjaci imaju pravo pratiti proces zaposlenja u Odjelu i u tom procesu komisiji za prijem davati pismene preporuke, koje mogu biti odbačene, uz pismeno obrazloženje razloga o neprihvatanju, u

roku od 15 dana od dana prijema pismene preporuke, kao i druga pitanja u vezi sa nadležnostima, ovlaštenjima i odgovornosti stručnjaka.

U obrazloženje se član samo kratko prepričava da stručnjaci imaju neometan pristup dokumentaciji kojom raspolažu, a koja je potrebna za vršenja njihove uloge, prate proces zaposlenja u Odjelu, te su dužni čuvati povjerljivost svih podataka koji nisu javni.

Ovo je jedinstven slučaj propisivanja ovakvog vanjskog praćenje bilo kog organa u Bosni i Hercegovini, a najvjerojatnije i u regionu a i šire. S jedne strane se propisuje nezavisnost Odjela, pa i od Vijeća, a istovremeno se propisuje vanjsko praćenje pa samim tim i derogacija nezavisnosti. Ovaj član je kompletno i očigledno više nego sporan. Naime dati stranim državljanima ovakva i ovolika ovlaštenja a s druge strane ne uspostaviti odgovornost je u najmanju ruku neozbiljno. Mada zakonska odredba ne upućuje da se radi o stranim državljanima to je činjenica imajući u vidu da su već angažovani stručnjaci, i da se radi o stranim državljanima. To je propisano i članom 6. važećeg Pravilnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH u vezi s izvještavanjem o imovini i interesima, na način da će Vijeće angažovati nezavisnog stručnjaka odabranog od međunarodnih partnera, ne identifikujući ni na koji način o kojim se međunarodnim partnerima radi. Nameće se logično pitanje kome je odgovoran nezavisni stručnjak, onome ko ga je angažovao ili ko ga je odabrao ili ko ga plaća? Propisivanje da su stručnjaci dužni čuvati povjerljivost svih podataka, koji su definisani kao lični u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, je nedovoljno imajući u vidu principe obrade ličnih podataka, prava nosioca podataka i obaveze i odgovornost kontrolora. Predloženo rješenje je nemoguće upravo po Zakonu o zaštiti ličnih podataka kao što je i neodrživo osnivanje kontrolora u kontrolru (formiranje Odjela u Vijeću).

Nadalje, u prvom stavu se navodi da nezavisni stručnjaci imaju savjetodavnu ulogu što je u suprotnosti sa sadržajem člana kojim se stručnjacima daju procesna ovlaštenja, koja se ni u kom slučaju ne mogu podvesti pod savjetodavnu ulogu.

Već je ukazano na protivustavnost ovo rješenja u tački 2. ovog mišljenja.

Prijedlog: Da se briše čitav član 181. Prijedloga zakona.

Član 181. (Vanjsko praćenje rada Odjela)

Stav 1. propisuje da će Vijeće, u svrhu praćenja Odjela i dr. angažirati nezavisne stručnjake koji imaju savjetodavnu ulogu, koji se angažuju na period od četiri godine i da Vijeće može, ako se ukaže potreba, donijeti odluku „o periodu za nastavak angažmana“. Zakonom nije regulirano koje uvjete moraju ispunjavati osobe koje će se angažirati kao nezavisni stručnjaci, na koji način se vrši njihov odabir i angažman (da li javnim pozivom) niti odredbe o tome kome su odgovorni za svoj rad.

Član 188. (Uslovi za imenovanje disciplinskih tužilaca)

KOMENTAR NA ČLANOVE 186. i 188.

Glavni disciplinski tužitelj i disciplinski tužitelji moraju biti prioritarno imenovani iz reda sudaca ili tužitelja (imamo primjere zemalja u okruženju), a ne samo pravnici, koji dolaze uglavnom kao pravnici iz Suda ili Tužiteljstva B i H, koji nemaju iskustva u suđenju, niti vođenju istrage. Samo izuzetno, ako nema prijavljenih kandidata, može se dopustiti imenovanje kao disciplinskih tužitelja i osoba koje nisu sudije ili tužitelji.

Mandat treba da traje 5 godina i može se još jednom maksimalno produžiti.

Prethodni mandati se uračunavaju u pogledu ograničenja maksimuma mandata.

Disciplinski ured treba izmjestiti kao posebnu instituciju i na posebnu lokaciju, jer na ovakav način dok članovi vijeća imenuju disciplinske tužitelje, te im produžavaju mandat i ocjenjuju, teško da Ured može samostalno i objektivno raditi.

Član 194. (Disciplniski prekršaji sudija)

Odredba propisuje disciplinske prekršaje sudija. U tački i) kao prekršaj propisano je kršenje službene dužnosti kojim se narušava povjerenje u nepristrasnost, profesionalnost i integritet pravosuđa. Prekršaj je neodređen jer se pod njega mogu podvesti svi drugi prekršaji.

U tački l) je kao prekršaj propisano davanje komentara o sudskoj ili tužiteljskoj odluci, postupku ili predmetu dok je predmet u toku pred sudom, uz uvjet da se za to davanje komentara opravdano može očekivati da može ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju. Smatram da je taj uvjet nepotreban.

U tački m) je kao prekršaj propisano davanje ili prikazivanje Vijeću lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije. Smatram da davanje nedovoljne informacije može biti prekršaj samo ukoliko je riječ o namjernom davanju nedovoljne informacije.

U stavu 2. tačka a) propisano je da predsjednik suda odgovara za disciplinski prekršaj i u slučaju kršenja propisa koji reguliraju rukovođenje sudom i sudskom upravom. Smatram da je ovo određenje prekršaja neodređeno, a u tački d) predlažem da se kao prekršaj propiše samo neopravdano propuštanje predsjednika suda da Vijeću dostavi informaciju i podatak koji je dužan dostaviti.

Члан 195.(Дисциплински прекршаји тужилаца) Precizirati šta se smatra povjerljivom informacijom, ako se radi o informaciji –tajnom podatku onda je to KD, kao što je i KD odavanje službene tajne tako da tačku a) treba brisati, isti slučaj je i sa tačkom b), mislim da tačku c) treba uskladiti sa ZKP-om razlozi za izuzeće, tačku d) precizirati koji je to vremenski period kašnjenja, precizirati šta se smatra nemarno vršenje službenih dužnosti kako bi se izbjeglo arbitrarno postupanje, mislim da kompletan član treba precizirati jer uopšte nije usklađen sa standardima koje treba da ispunjava jedan zakon a to je jasnoća i predvidivost u konkretnom slučaju

Član 199.(Pravne posljedice izrečenih disciplinskih mjera)

revidirati član, smatramo da je trajanje mjera i pravnih posljedica neproporcionalno svrsi kažnjavanja obzirom da se radi o disciplinskom postupku, a ne o krivičnom postupku koji propisuje teže sankcije I mjere sigurnosti i koje su za veći broj krivičnih djela čak i blaže od mjera sigurnosti u odnosu na mjere sigurnosti I pravne posljedice iz ovog zakona. Eklatantan primjer kada ne nastupaju pravne posljedice osude su novčana kazna za počinjeno k.d. kao i izrečena sudska opomena za počinjeno k.d., dok je ovim članom I za javnu opomenu predviđeno nastupanje pravne posljedice za počinjeni disciplinski prekršaj. Ova odredba je diskriminatorna I u cjelostinema razuman odnos proporcionalnosti u pogledu sredstva I cilja koji se želi postići kroz odgovornost koja se konstituiše prema odredbama KZ u odnosu na ove odredbe, također pravne posljedice disciplinske odluke treba također precizirati jer član 199 sadrži vrste ali ne i kada nastupaju.

Član 199. (Pravne posljedice izrečenih disciplinskih mjera)

Da se briše stav 7 i 8 člana 199

Obrazloženje: podnošenjem ostavke sudije ili tužioca disciplinski postupak se obustavlja i nakon toga ne mogu se primjenjivati nikakve pravne posljedice vođenja disciplinskog postupka. To je jednako kada lice umre, pa nakon smrti tog lica ne mogu se provoditi nikakve pravne posljedice osude, ma kakva ona bila. Iz navedenih razloga pomenuti stav 7 i 8 člana 199 treba brisati.

Član 201. (Zastarijevanje vođenja disciplinskog postupka)

U stavu 1. se mora propisati zakonom okvir za definiciju pojma razloga koji produženje roka čini opravdanim, ali i konačan rok okončanja predmeta, jer ovako kako je propisan, nije jasno uopće za koliko se trajanje postupka može produžiti. Ovakvo propisivanje je sigurno kršenje ljudskih prava jer na sudiju ili tužitelja stavlja pretjeran teret nejasnom, neodređenom i preširokom odredbom i može se desiti da opravdan razlog koji produžava rok unutar kojeg se postupak mora okončati, potraje, a pri čemu nije propisano da sudija ili tužitelj može ikakvim pravnim lijekom osporavati odluku da se rok produži. Pogotovo kad je izvjesno da, ako se ne propišu kriteriji šta je opravdan razlog, sudija ili tužitelj postaje žrtvom nečije diskrecione ocjene?!

Predlažemo brisanje stava 2. jer se na ovaj način zastara produžava na način koji nije propisan ni KZ F BiH ni KZ RS, niti je u skladu s bilo kojim međunarodno priznatim aktom, a moguće da predstavlja i kršenje ljudskih prava.

Član 201. (Zastarijevanje vođenja disciplinskog postupka)

Stav 1. propisuje da se postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti mora okončati u roku od jedne godine od dana podnošenja zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka prvostepenoj disciplinskoj komisiji osim ukoliko se utvrdi razlog koji produženje ovog roka čini opravdanim. Odredba omogućava proizvoljnost u procjeni ispunjenosti ovog uvjeta.

Član 207. (Prava sudije odnosno tužoca u disciplinskom postupku)

Stav 2. propisuje da će, nakon podnošenja zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka, Ured disciplinskog tužitelja omogućiti sudiji ili tužitelju uvid o dokaze koji mu idu u korist. Odredba mora propisati ovakvu obavezu Ureda u odnosu na sve dokaze tj. i one koji idu na njegovu štetu.

Član 212. (Odluke i žalbe)

Prvostepena disciplinska komisija u prvom stepenu utvrđuje disciplinsku odgovornost i izriče disciplinske mjere *i obustaviti disciplinski postupak (dopuna)*. KOMENTAR: Predlaže se dopuna stava 1. tako da se propiše da prvostepena disciplinska komisija u prvom stepenu može i obustaviti disciplinski postupak ako nema dokaza za prekršaj. Jer ovako kako je postavljen stav 1., implicira da pokrenuti disciplinski postupak automatski povlači za sobom disciplinsku odgovornost i izricanje disciplinske mjere.

Члан 213.(Жалба Суду Босне и Херцеговине)

да ли овај члан имплицира да су комисије ВСТС у суштини „независни трибунали“? Mislim da bi na svaku odluku o disciplinskoj mjeri trebalo biti pružena mogućnost sduskog odlučivanja a ne samo za razrješenje i trebala bi biti tužba a ne žalba

Član 219. (Brisanje disciplinskih mjera)

KOMENTAR: Smatramo da su rokovi predugi, duži i od pojedinih rokova iz KZ-a. Nadalje, potrebno je omogućiti sudiji ili tužitelju da sam podnese zahtjev za brisanje, jer to je njegovo pravo. Predlažemo izmjenu ovog člana na način da isti glasi: „Disciplinske mjere brišu se iz ličnog dosjea sudije ili tužioca po službenoj dužnosti ili po njegovom zahtjevu po proteku dvostrukog roka iz člana 199. ovoga zakona“

Члан 227. (Неспособност судије или тужиоца за вршење дужности) – извршити усклађивање са Законом о заштити особа са душевном сметњом ФБиХ? Kad UDT istražuje da sudija nije fizički/emotivno ili mentalno u stanju da obavlja posao ko će to utvrditi i u kojem postupku?

Члан 238. (1) Чланови од 67. до 124. овог закона почеће се примјењивати наредног дана од дана на који истиче прелазни период.(2) Изузетно од претходног става, Савјет ће најкасније шест мјесеци по ступању на снагу овог закона донијети план попуњавања позиција у правосуђу у складу овог закона.(3) Савјет ће најкасније 15 дана по истеку прелазног периода објавити јавни конкурс из члана 93. овог закона за позицију судије суда из члана 66. ст. (6) и (7) овог закона и позицију тужиоца тужилаштва из члана 67. став (4) овог закона – члан 93. прописује рангирање кандидата у интерном конкурс, ова одредба је конфузна?!

(4) Савјет ће најкасније 30 дана по истеку прелазног периода објавити позив из члана 84. овог закона којим ће бити обухваћено до 50% упражњених позиција у једном суду, односно тужилаштву .

(5) Савјет ће најкасније у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о именовањима из члана 74. став (1) овог закона.(6) Савјет ће најкасније у року од 45 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о провођењу поступка предлагања кандидата за судију Уставног суда.

Član 239.(Status dodatnih sudija)

KOMENTAR: Radi jasnoće, predlaže se da se u svim odredbama ovog Zakona kojima se propisuju posebni uvjeti za imenovanje na poziciju sudije, dodaju i riječi „dodatni sudija“ u odgovarajućem padežu (član 68., 69., itd), kako bi se jasno znalo da i dodatne sudije imaju pravo da se kandiduju za upražnjena mjesta u pravosuđu. Predlaže se izmjena stava 1. na način da se riječi: “početka primjene ovog zakona“ mijenjaju riječima: „stupanja na snagu ovog zakona.“ Zakon će se početi primjenjivati tek godinu dana nakon stupanja na snagu, pa je potrebno zaštititi dodatne sudije od prestanka mandata u slučaju da im mandat istekne u vremenu između početka primjene i stupanja na snagu Zakona.

Odredbe člana 243 (stupanje na snagu zakona i primjena zakona je u suprotnosti sa odredbom člana 241 stav 3 koja propisuje da će Savjet najkasnije u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti podzakonske akte iz člana 155 ovog zakona, a član 243 kaže da će se zakon primjenjivati po isteku šest mjeseci od dana stupanja na snagu (u Nacrtu je stajalo dvanaest mjeseci, pa je to zbunilo predlagače u žurbi da se Zakon što pre usvoji).

Inače, treba reći da je opšte pravilo da zakoni stupaju na pravnu snagu određenog dana (datuma) i da se od tog dana i primjenjuju. Inače to je pitanje ko je se rješava ustavnom normom. Većina ustava poznaje samo sintagmu „stupanje na snagu“ i od

tog dana se zakoni i primjenjuju, jer ne može zakon stupiti na pravnu snagu, a da se ne primjenjuje. Ako je potreban duži vacatio legis, onda se to u zakonu napiše „Zakon se objavljuje u Službenom glasniku, a stupa na snagu 1. maja 2027. godine“ i sl. Ali u zakonu ne može stajati odrednica da jednog dana stupa na snagu, a da će se početi primjenjivati drugog dana (datuma). Ustavni sud Hrvatske je zabranio Saboru Hrvatske da donosi zakone sa takvim određenjem, naglašavajući da ustav poznaje samo sintagmu stupanje na snagu i da zakon mora stupiti na snagu određenog datuma i da se od tog dana (datuma) mora i primjenjivati.

U interesu udruženja je jačanje integriteta i povjerenja javnosti u rad pravosuđa i samim tim podržavamo sva ustavna i zakonita rješenja koja se preuzimaju u tom cilju. Da najveći broj podnosilaca izvještaja nema problem sa imovinom koju posjeduje, u smislu legalnosti, govori i to da su gotovo pa svi dostavili izvještaje, i to pod velikim rizikom za njihova prava i interese, s obzirom na trenutno formalno i faktičko stanje.

Zaključno, iz Prijedloga zakona o VSTV proizilaze, u kontekstu zaštite ličnih podataka, okvirno četiri problema koja treba otkloniti, na način da obrada bude zakonita i poštena.

Prvi problem objavljivanje ličnih podataka na internet stranici Vijeća. Kao što je naprijed navedeno to se treba riješiti upućujućom odredbom na Zakon o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini.

Drugi problem, obrada ličnih podataka, riješiti propisivanjem samo ako je nužno, proporcionalno, prikladno i primjereno u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

Treći problem, nadležnosti i ovlaštenja Odjela, riješiti na način da se isto svede samo na ono to je potrebno za sprečavanje sukoba interesa.

Četvrti problem, vanjskog praćenja Odjela, riješiti ukidanjem istog.

Imajući u vidu naprijed navedno, i da Prijedlog zakona nije ni sistemski, ni evropski ni demokratski, i da je teško amandmanski otkloniti nedostatke, pozivamo Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine da Prijedlog zakona o VSTV BiH vrati predlagачu kao neprihvatljiv, jer i da se usvoji on bi samo nanio štetu javnom i privatnom interesu.

U Sarajevu 19.01.2026. godine
Broj: 06/25

Udruženje sudija/sudaca u Federaciji Bosne i Hercegovine
Predsjednik Udruženja
Elis Sultanić s.r.

Udruženje sudija Republike Srpske
Zamjenik predsjednika Udruženja
Nada Arsenić s.r.

Udruženje tužilaca/tužitelja Federaciji u Bosni i Hercegovini
Predsjednica Udruženja
Šeila Heljić s.r.

Udruženje tužilaca u Republici Srpskoj
Predsjednica Udruženja
Živana Bajić s.r.